

Међународни стандард финансијског извештавања 7 Финансијски инструменти: Обелодањивања

Циљ

- 1 Циљ овог IFRS је да захтева од ентитета да у својим финансијским извештајима обезбеде обелодањивања која омогућавају корисницима да процене:
- (а) значај финансијских инструмената за финансијску позицију и перформансе ентитета; и
  - (б) природу и степен ризика који потичу од финансијских инструмената којима је ентитет изложен током периода и на крају извештајног периода, као и то како ентитет управља тим ризицима.
- 2 Принципи у овом IFRS допуњују принципе за признавање, одмеравање и презентацију финансијских средстава и финансијских обавеза у IAS 32 *Финансијски инструменти: презентација* и IFRS 9 *Финансијски инструменти*.

Делокруг

- 3 Овај IFRS треба да примењују сви ентитети на све врсте финансијских инструмената, осим на:
- (а) она учешћа у зависним ентитетима, придруженим ентитетима или заједничким подухватима која се обрачунавају у складу са IFRS 10 *Консолидовани финансијски извештаји*, IAS 27 *Појединачни финансијски извештаји* или IAS 28 *Учешћа у придруженим ентитетима и заједничким подухватима*. Међутим, у неким случајевима, IFRS 10, IAS 27 или IAS 28 захтевају од ентитета или дозвољавају ентитету да обрачунава учешће у зависном ентитету, придруженом ентитету или заједничком улагању коришћењем IFRS 9; у тим случајевима, ентитети примењују захтеве из овог IFRS, а за она која се одмеравају по фер вредности, захтеве из IFRS 13 *Одмеравање фер вредности*. Ентитети такође треба да примењују овај IFRS на све деривате повезане са учешћима у зависним ентитетима, придруженим ентитетима или заједничким подухватима осим ако ти деривати не задовољавају дефиницију инструмента капитала из IAS 32.
  - (б) права и обавезе послодавца које потичу од планова о примањима запослених, на које се примењује IAS 19 *Примања запослени*.
  - (ц) [брисан]
  - (д) Уговоре о осигурању како су дефинисани у IFRS 4 *Уговори о осигурању*. Међутим, овај IFRS се примењује на деривате који су уграђени у уговоре о осигурању ако IFRS 9 захтева да их ентитет одвојено обрачунава. Шта више, емитент треба да примењује овај IFRS на *уговоре о финансијској гаранцији* ако примењује IFRS 9 приликом признавања и одмеравања уговора, али треба да примењује IFRS 4 ако изабере, у складу са параграфом 4 (д) IFRS 4, да примењује IFRS 4 приликом њиховог признавања и одмеравања.
  - (е) финансијске инструменте, уговоре и обавезе по основу трансакција плаћања која се заснивају на акцијама на које се примењује IFRS 2 *Плаћања на основу акција*, с тим што се овај IFRS примењује на уговоре под делокругом IFRS 9;
  - (ф) инструменте за које се захтева да се класификују као капитални инструменти у складу са параграфима 16А и 16Б или 16Ц и 16Д стандарда IAS 32.
- 4 Овај IFRS се примењује на признате и непризнате финансијске инструменте. Признати финансијски инструменти обухватају финансијска средства и финансијске обавезе који су под делокругом IFRS 9. Непризнати финансијски инструменти обухватају неке финансијске инструменте који су, мада ван делокруга IFRS 9, под делокругом овог IFRS.
- 5 Овај IFRS се примењује на уговоре за куповину или продају нефинансијских ставки које су под делокругом IFRS 9.
- 5А Захтеви који се односе на обелодањивање кредитног ризика у параграфима 35А-35Н примењују се на она права за која IFRS 15 *Приход од уговора са купцима* наводи да се рачуноводствено обухватају у складу са IFRS 9 за сврхе признавања добитака или губитака од умањења вредности. Свако упућивање на финансијска средства или финансијске инструменте у овим параграфима треба да укључи ова права осим у случају да је другачије спецификовано.

Групе финансијских инструмената и степен обелодањивања

- 6 Када овај IFRS захтева обелодањивања према класи финансијског инструмента, ентитет групише финансијске инструменте у групе које одговарају природи информација које се обелодањују и узимајући у обзир карактеристике тих финансијских инструмената. Ентитет треба да обезбеди довољно информација да би омогућио усаглашавање појединачних ставки презентованих у извештају о финансијској позицији.

Значај финансијских инструмената за финансијску позицију и перформансе

- 7 Ентитет обелодањује информације које омогућавају корисницима финансијских извештаја да процене значај финансијских инструмената за њихову финансијску позицију и перформансе.

Извештај о финансијској позицији

Категорије финансијских средстава и финансијских обавеза

- 8 Књиговодствене вредности сваке од следећих категорија, које су одређене у IFRS 9, се обелодањују или као позиција у извештају о финансијској позицији или у напоменама:
- (а) финансијска средства одмерена по фер вредности кроз биланс успеха, показујући посебно (i) она означена као таква одмах после почетног признавања или накнадно у складу са параграфом 6.7.1 IFRS 9 и оних која су обавезно одмерена по фер вредности у билансу успеха у складу са IFRS 9;
  - (б)-(д) [брисан]
  - (е) финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха, приказујући посебно (i) оне које су означене као такве одмах после почетног признавања или накнадно у складу са параграфом 6.7.1 IFRS 9 и (ii) оне које задовољавају дефиницију држања ради трговања у складу са IFRS 9; и
  - (ф) финансијска средства која се одмеравају по амортизованој вредности
  - (г) финансијске обавезе које се одмеравају по амортизованој вредности.
  - (х) финансијска средства одмерена по фер вредности кроз остали укупан резултат, приказујући посебно (i) финансијска средства одмерена по фер вредности кроз остали укупан резултат у складу са параграфом 4.1.2A IFRS 9 и (ii) учешћа у инструментима капитала која су означена као таква приликом почетног признавања у складу са параграфом 5.7.5 IFRS 9;

Финансијска средства или финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха

- 9 Ако је ентитет означио као одмерено по фер вредности кроз биланс успеха финансијско средство (или групу финансијских средстава) које би у супротном било одмерено по фер вредности кроз остали укупан резултат или по амортизованој вредности, он обелодањује:
- (а) максималну изложеност *кредитном ризику* (видети параграф 36(а)) финансијског средства (или групе финансијских средстава) на крају извештајног периода.
  - (б) износ за који сваки одговарајући кредитни дериват или сличан инструмент ублажава максималну изложеност кредитном ризику (видети параграф 36(б)).
  - (ц) износ промене, током периода и укупно, фер вредности финансијског средства (или групе финансијских средстава) која се може приписати променама кредитног ризика финансијског средства утврђен као:
    - (i) износ промене фер вредности који се не може приписати променама тржишних услова које дају повода за *тржишни ризик*; и
    - (ii) користећи алтернативни метод за који ентитет верује да верније представља износ промене фер вредности која се може приписати променама кредитног ризика по основу средства.

Промене тржишних услова које изазивају тржишни ризик обухватају промене референтне каматне стопе, цене робе, девизног курса или индекса цена или стопа.

- (д) износ промене фер вредности одговарајућег кредитног деривата или сличног инструмента која се догодила током периода и уопште од када је означено финансијско средство.
- 10 Ако је ентитет означио финансијску обавезу по фер вредности кроз биланс успеха у складу са параграфом 4.2.2. IFRS 9 и од њега се захтева да презентује ефекте промена кредитног ризика на те обавезе кроз остали укупан резултат (видети параграф 5.7.7 IFRS 9), он обелодањује:
- (а) укупан износ промене у фер вредности финансијске обавезе која се може приписати променама кредитног ризика те обавезе (видети параграфе Б5.7.13-Б5.7.20 IFRS 9 ради смерница за одређивање ефеката промена кредитног ризика обавезе).
- (б) разлика између књиговодствене вредности финансијске обавезе и износа који би ентитет према уговору морао да плати приликом доспећа имаоцу обавезе;
- (ц) сви преноси укупних добитака или губитака у капиталу током периода укључујући и разлоге за те преносе.
- (д) ако је престало признавање обавезе током периода, износ (ако га има) презентован у осталом укупном резултату који је реализован приликом престанка признавања.
- 10А Ако је ентитет означио финансијску обавезу по фер вредности кроз биланс успеха у складу са параграфом 4.2.2. IFRS 9 и од њега се захтева да презентује све промене фер вредности те обавезе (укључујући ефекте промена кредитног ризика те обавезе) у билансу успеха (видети параграф 5.7.7 IFRS 9 и 5.7.8 IFRS 9), он обелодањује:
- (а) износ промене током периода и укупно, у фер вредности финансијске обавезе која се може приписати променама кредитног ризика те обавезе (видети параграфе Б5.7.13-Б5.7.20 IFRS 9 ради смерница за одређивање ефеката промена кредитног ризика обавезе); и
- (б) разлика између књиговодствене вредности финансијске обавезе и износа који би ентитет према уговору морао да плати приликом доспећа имаоцу обавезе;
- 11 Ентитет такође обелодањује:
- (а) детаљан опис методе коришћене за усаглашавање са захтевима из параграфа 9(ц), 10(а) и 10А(а) и параграфа 5.7.7(а) IFRS 9, укључујући и објашњење зашто је тај метод прикладан.
- (б) ако ентитет сматра да обелодањивање које је дао, било да је у извештају о финансијској позицији или у напоменама, ради усаглашавања са захтевима из параграфа 9(ц), 10(а) или 10А(а) или параграфа 5.7.7(а) IFRS 9 не представљају верно промену фер вредности финансијског средства или финансијске обавезе која се може приписати променама кредитног ризика, разлоге за такав закључак и факторе које сматра релевантним.
- (ц) детаљан опис методологије или методологија које су коришћене за одређивање да ли би презентовање ефеката промена кредитног ризика обавезе кроз остали укупан резултат узроковало или повећало рачуноводствени несклад у билансу успеха (видети параграфе 5.7.7 и 5.7.8 IFRS 9). Ако се од ентитета захтева да презентује ефекте промена кредитног ризика обавезе у билансу успеха (видети параграф 5.7.8 IFRS 9), обелодањивање мора да укључи и детаљан опис економског односа описаног у параграфима Б5.7.6 IFRS 9.

Инвестиције у инструменте капитала исказане по фер вредности кроз остали укупан резултат

- 11А Ако је ентитет означио инвестиције у инструменте капитала да буду одмерене по фер вредности кроз остали укупан резултат, као што је дозвољено параграфом 5.7.5 IFRS 9, ентитет обелодањује:
- (а) које инвестиције у инструменте капитала су означене да се одмеравају по фер вредности кроз остали укупан резултат.
- (б) разлоге за примену ове алтернативне презентације.
- (ц) фер вредност сваке такве инвестиције на крају извештајног периода.
- (д) дивиденде признате током периода, уз засебно приказивање оних које се односе на инвестиције чије је признавање престало током извештајног периода и оних које се односе на инвестиције које се држе на крају извештајног периода.

- (е) сви преноси укупних добитака или губитака у капиталу током периода укључујући и разлоге за такве преносе.
- 11Б Ако је ентитет престао са признавањем инвестиција у инструменте капитала одмерене по фер вредности кроз остали укупан резултат, треба да обелодани:
- (а) разлоге за отуђење инвестиција.
- (б) фер вредност инвестиција на датум престанка признавања.
- (ц) укупан добитак или губитак од отуђења.

Рекласификација

12-12А [Брисан]

- 12Б Ентитет обелодањује ако је, у текућем или претходним извештајним периодима, рекласификовао било које финансијско средство у складу са параграфом 4.4.1 IFRS 9. За сваки такав догађај, ентитет обелодањује:
- (а) датум рекласификације.
- (б) детаљно објашњење промене пословног модела и квалитативни опис ефеката те промене на финансијске извештаје ентитета.
- (ц) износ рекласификован у и ван сваке од категорија.
- 12Ц За сваки извештајни период после рекласификације до престанка признавања, ентитет треба да изврши обелодањивање за рекласификације из категорије фер вредности кроз биланс успеха тако да се одмеравање врши по амортизованој набавној вредности или фер вредности кроз остали укупан резултат у складу са параграфом 4.4.1 IFRS 9:
- (а) ефективну каматну стопу одређену на датум рекласификације; и
- (б) признати приход од камате.
- 12Д Ако је, од датума последњег годишњег извештаја, ентитет рекласификовао финансијска средства из категорије фер вредности кроз остали укупан резултат тако да се одмеравање врши по амортизованој набавној вредности или из категорије фер вредности кроз биланс успеха тако да се одмеравање врши по амортизованој набавној вредности кроз остали укупан резултат, ентитет треба да обелодани:
- (а) фер вредност финансијског средства на крају извештајног периода; и
- (б) фер вредност добитка или губитка који би био приказан у билансу успеха или осталом укупном резултату током извештајног периода ако финансијска средства не би била рекласификована.
- 13 [Брисан]

Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза

- 13А Обелодањивања у параграфима 13Б–13Е допуњавају друге захтеве за обелодањивањем у овом IFRS и обавезна су за све признате финансијске инструменте који се пребијају у складу са параграфом 42 у IAS 32. Та обелодањивања се такође примењују на признате финансијске инструменте који су предмет извршивог мастер споразума о поравнању или сличног споразума, без обзира на то да ли се они пребијају у складу са параграфом 42 у IAS 32.
- 13Б Ентитет обелодањује информације које омогућују корисницима његових финансијских извештаја да процене ефекте или потенцијалне ефекте аранжмана о поравнању на финансијску позицију ентитета. То укључује и ефекте или потенцијалне ефекте права на пребијање повезана са признатим финансијским средствима и признатим финансијским обавезама ентитета који су у делокругу параграфа 13А.
- 13Ц Да би се испунили циљеви из параграфа 13Б, ентитет одвојено обелодањује, на крају извештајног периода, следеће квантитативне информације за призната финансијска средства и признате финансијске обавезе који су у делокругу параграфа 13А:
- (а) бруто износе тих признатих финансијских средстава и признатих финансијских обавеза;
- (б) износе који су пребијени у складу са критеријумом из параграфа 42 у IAS 32, приликом обрачуна нето износа приказаних у извештају о финансијској позицији;

- (ц) нето износе приказане у извештају о финансијској позицији;
- (д) износе који су предмет извршивог мастер споразума о поравнању или сличног споразума, а који нису на други начин обухваћени параграфом 13Ц(б), укључујући:
  - (i) износе повезане са признатим финансијским инструментима који не испуњавају неке или све критеријуме за пребијање из параграфа 42 у IAS 32; и
  - (ii) износе повезане са финансијским колатералом (укључујући готовински колатерал); и
- (е) нето износ после одбитка износа под (д) од износа под (ц) горе.

Информације захтеване у овом параграфу се приказују у табеларном формату, одвојено за финансијска средства и за финансијске обавезе, осим ако други формат није прикладнији.

- 13Д Укупан износ обелодањен у складу са 13Ц(д) за инструмент је ограничен на износ из параграфа 13Ц(ц) за тај инструмент.
- 13Е Ентитет укључује опис у обелодањивању о правима на пребијање повезаним са признатим финансијским средствима и признатим финансијским обавезама ентитета који су предмет извршивих мастер споразума о поравнању и сличних аранжмана обелодањених у складу са параграфом 13Ц(д), укључујући и природу тих права.
- 13Ф Ако су информације захтеване у параграфу 13Б–13Е обелодањене у више од једне напомене уз финансијске извештаје, ентитет ће назначити повезаност између напомена.

Колатерал

- 14 Ентитет обелодањује:
  - (а) књиговодствену вредност финансијских средстава које јемчи као колатерал за обавезе или потенцијалне обавезе, укључујући и износе које је рекласификовао у складу са параграфом 3.2.23(а) IFRS 9; и
  - (б) услове који се односе на то јемство.
- 15 Када ентитет држи колатерал (по основу финансијских или нефинансијских средстава) и када му је дозвољено да га прода или поново заложи колатерал као јемство када нема неизвршења обавезе од стране власника колатерала, он обелодањује:
  - (а) фер вредност колатерала који држи;
  - (б) фер вредност свих таквих колатерала који су продати или поново дати као јемство, као и то да ли ентитет има обавезу да их врати; и
  - (ц) услове који се односе на коришћење колатерала.

Рачун резервисања за губитке повезане са кредитима

- 16 [Брисан]
- 16А Књиговодствена вредност финансијских средстава одмерених по фер вредности кроз остали укупан резултат у складу са параграфом 4.1.2 IFRS 9 није умањена за резервисање за губитке па се у евиденцији ентитета не презентује резервисање за губитке засебно у извештају о финансијској позицији као умањење књиговодствене вредности финансијског средства. Међутим, ентитет треба да обелодани резервисање за губитке у напоменама уз финансијске извештаје.

Сложени финансијски инструменти са вишеструким уграђеним дериватима

- 17 Ако је ентитет емитовао инструмент који садржи и компоненту обавезе и компоненту капитала (видети параграф 28 IAS 32) и ако тај инструмент има вишеструке уграђене деривате чије су вредности међусобно зависне (као што је откупиви конвертибилни дужнички инструмент), он обелодањује постојање тих обележја.

Неиспуњење и кршење обавеза

- 18 За *обавезе по основу кредита* која се признају на крају извештајног периода, ентитет обелодањује:
- (а) детаље свих неиспуњења обавеза током периода по основу главнице, камате, отплатног фонда, или услова обавеза које се евидентирају по основу кредита;
  - (б) књиговодствену вредност обавеза које се евидентирају по основу кредита које нису извршене на крају извештајног периода; и
  - (ц) да ли је неиспуњена обавеза испуњена, или да ли су поново договорени услови отплате кредита, пре него што је одобрено издавање финансијских извештаја.
- 19 Ако је, током периода, било кршења услова уговора о кредиту осим оних описаних у параграфу 18, ентитет обелодањује исте информације као и оне које се захтевају у параграфу 18 ако су та кршења дозволила даваоцу кредита да захтева убрзану отплату (осим ако су кршења отклоњена, или су поново договорени услови отплате кредита, на дан или пре краја извештајног периода).

Извештај о укупном резултату

Ставке прихода, расхода, добитака или губитака

- 20 Ентитет обелодањује следеће ставке прихода, расхода, добитака или губитака било као ставке у извештају о укупном резултату било у напоменама:
- (а) нето добитке или нето губитке по основу:
    - (i) финансијских средстава или финансијских обавеза које се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, приказујући одвојено оне нето добитке или нето губитке од финансијских средстава или финансијских обавеза означених као таквих после почетног признавања или накнадно у складу са параграфом 6.7.1 IFRS 9, као и оне нето добитке или нето губитке од финансијских средстава или финансијских обавеза који се обавезно одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха у складу са IFRS 9 (на пример, финансијске обавезе које су дефинисане као оне које се држе ради трговања у IFRS 9. За финансијске обавезе означене као одмерене по фер вредности кроз биланс успеха, ентитет треба засебно да прикаже износ добитка или губитка признат у осталом укупном резултату и износ признат у билансу успеха.
    - (ii-iv) [брисан]
    - (v) финансијских обавеза одмерених према амортизованој вредности;
    - (vi) финансијских средстава одмерених према амортизованој вредности;
    - (vii) инвестиција у инструменте капитала означене по фер вредности кроз остали укупан резултат у складу са параграфом 5.7.5. IFRS 9.
    - (viii) финансијска средства одмерена по фер вредности кроз остали укупан резултат у складу са параграфом 4.1.2A IFRS 9, приказујући одвојено износ добитка или губитка који се признаје извештају о осталом укупном резултату током периода и износ рекласификован по престанку признавања из акумулираног осталог укупног резултата у биланс успеха за период.
  - (б) укупни приход од камате и укупне трошкове од камате (израчунате коришћењем метода ефективне камате) за финансијска средства која су одмерена по амортизованој вредности или која су одмерена по фер вредности кроз остали укупан резултат у складу са параграфом 4.1.2A IFRS 9 (приказујући ове износе одвојено); или финансијске обавезе које се не одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха;
  - (ц) приходе и трошкове од накнада (осим износа обухваћених у обрачуну ефективне каматне стопе) који потичу од:
    - (i) финансијских средстава и финансијских обавеза које се не евидентирају по фер вредности кроз биланс успеха; и
    - (ii) повереништава и других фидуцијарних активности које имају за резултат држање или инвестирање средстава у име појединаца, повереништава, пензионих планова и других институција.
  - (д) [брисан]

(е) [брисан]

- 20А Ентитет треба да обелодани анализу добитка или губитка признатог у извештају о укупном резултату који проистиче из престанка признавања финансијских средстава одмерених по амортизованој вредности, приказујући одвојено износ добитка или губитка који проистиче из престанка признавања тих финансијских средстава. Ово обелодањивање треба да укључи разлоге за престанак признавања ових финансијских средстава.

Друга обелодањивања

Рачуноводствене политике

- 21 У складу са параграфом 117 IAS 1 *Презентација финансијских извештаја* (ревидираном 2007. године), ентитет обелодањује своје значајне рачуноводствене политике укључујући основу (или основе) за одмеравање коришћену приликом састављања финансијских извештаја и остале рачуноводствене политике које су релевантне за разумевање финансијских извештаја.

Рачуноводство хеџинга

- 21А Ентитет треба да примени захтеве у погледу обелодањивања из параграфа 21Б-24Ф за оне изложености ризику за које ентитет врши хеџинг и за које је одабрао да примењује рачуноводство хеџинга. Рачуноводство хеџинга треба да пружа информације о:
- (а) стратегији управљања ризиком ентитета и како се она примењује на управљање ризиком;
  - (б) како активности хеџинга ентитета могу да утичу на износ, рокове и неизвесност његових будућих токова готовине; и
  - (ц) ефекат који је рачуноводство хеџинга имало на извештај о финансијској позицији ентитета, извештају о укупном приходу и извештају о променама на капиталу.
- 21Б Ентитет треба да презентује захтевана обелодањивања у једној напомени или посебном одељку у својим финансијским извештајима. Међутим, ентитет не мора да дуплира информације које су већ презентоване на другом месту, под условом да су информације обухваћене унакрсним упућивањем из финансијских извештаја на неки други извештај, као што је коментар руководства или извештај о ризику, који су доступни корисницима финансијских извештаја под истим условима као и финансијски извештаји и у исто време. Без информација укључених унакрсним упућивањем, финансијски извештаји су непотпуни.
- 21Ц Када се у параграфима 22А-24Ф од ентитета захтева да одвоји обелодањене информације према категорији ризика, ентитет одређује сваку категорију ризика на основу изложености ризику за коју ентитет одлучи да врши хеџинг и за коју се примењује рачуноводство хеџинга. Ентитет одређује категорије ризика доследно за сва обелодањивања рачуноводства хеџинга.
- 21Д У циљу испуњавања циљева из параграфа 21А, ентитет (осим ако није другачије назначено у наставку) одређује колико детаља треба да се обелодани, колико треба да се истакну различити аспекти захтева који се тичу обелодањивања, одговарајући степен агрегирања или рашчлањивања и да ли корисници финансијских извештаја захтевају додатна објашњења за процену обелодањених квантитативних информација. Међутим, ентитет треба да користи исти степен агрегирања или рашчлањивања који користи за захтеве у погледу обелодањивања повезаних информација у овом IFRS и IFRS 13 *Одмеравање фер вредности*.

Стратегија управљања ризиком

22 [Брисан]

- 22А Ентитет треба да објасни своју стратегију управљања ризицима за сваку категорију изложености ризику за коју одлучи да врши хеџинг и за коју се примењује рачуноводство хеџинга. Ово објашњење треба да омогући корисницима финансијских извештаја да процене (на пример):
- (а) како настаје сваки ризик.
  - (б) како ентитет управља сваким појединим ризиком; то укључује да ли ентитет врши хеџинг неке ставке у целини за све ризике или врши хеџинг ризика компоненте (или компоненти) ставке и зашто.

- (ц) степен изложености ризику којим ентитет управља.
- 22Б Да би се испунили услови из параграфа 22А, информације треба да садрже (али нису ограничене на) опис:
- (а) инструмената хеџинга који се користе (и како се користе) како би се извршио хеџинг изложености ризику;
- (б) како ентитет одређује економски однос између ставке хеџинга и инструмента хеџинга ради процене ефективности хеџинга; и
- (ц) како ентитет одређује коефицијент хеџинга и који су извори неефективности хеџинга.
- 22Ц Када ентитет означи специфичну компоненту ризика као ставку хеџинга (видети параграф 6.3.7 IFRS 9) треба да, поред обелодањивања захтеваних параграфима 22А и 22Б, прикаже и квалитативне или квантитативне информације о:
- (а) томе како је ентитет одредио компоненту ризика која је означена као ставка хеџинга (укључујући опис природе односа између компоненте ризика и ставке у целини).
- (б) томе како се компонента ризика односи на ставку у целини (на пример, означена компонента ризика која је историјски покривена у просеку 80 процената промене фер вредности ставке у целини).

Износ, време и неизвесност будућих токова готовине

- 23 [Брисан]
- 23А Осим у случају примене изузећа из параграфа 23Ц, ентитет обелодањује по категоријама ризика квантитативне информације да би омогућио корисницима финансијских извештаја да процене услове инструмената хеџинга и како утичу на износ, време и неизвесност будућих токова готовине ентитета.
- 23Б Да би испунио захтев из параграфа 23А, ентитет треба да прикаже детаљну анализу у којој је обелодањено:
- (а) профил временских рокова номиналног износа инструмента хеџинга; и
- (б) по потреби, просечну цену или стопу (на пример, утврђена или форвард цена) инструмента хеџинга.
- 23Ц У ситуацијама у којима ентитет често „ресетује“ (то јест, прекида и поново покреће) односе хеџинга зато што се инструмент хеџинга и ставка хеџинга често мењају (то јест, ентитет примењује динамички процес у коме изложеност и инструменти хеџинга који се користе за управљање изложеношћу не остају исти дуже време – као у примеру у параграфу Б6.5.24(б) IFRS 9) ентитет:
- (а) је изузет од захтева који се тичу обелодањивања из параграфа 23А и 23Б.
- (б) обелодањује:
- (i) информације о тома каква је основна стратегија управљања ризиком у вези са тим односима хеџинга;
- (ii) опис како одражава своју стратегију управљања ризиком применом рачуноводства хеџинга и означавања тих одређених односа хеџинга; и
- (iii) показатељ колико често се однос хеџинга прекида и поново покреће као део процеса ентитета у вези са тим односима хеџинга.
- 23Д Ентитет обелодањује по категоријама ризика опис извора неефективности хеџинга од којих се очекује да утичу на однос хеџинга током његовог трајања.
- 23Е Ако се појаве други извори неефективности хеџинга у односу хеџинга, ентитет обелодањује те изворе по категорији ризика и објашњава због чега је дошло до неефективности хеџинга.
- 23Ф За хеџинг токова готовине, ентитет обелодањује опис свих предвиђених трансакција за које је коришћено рачуноводство хеџинга у претходном периоду, али које се не очекује у будућности.

Ефекти рачуноводства хеџинга на финансијску позицију и перформансе

- 24 [Брисан]
- 24А Ентитет обелодањује, у форми табеле, следеће износе који се односе на ставке означене као инструменти хеџинга појединачно по категоријама ризика за сваки тип хеџинга (хеџинг фер вредности, хеџинг готовине или хеџинг нето инвестиција у инострано пословање).

- (a) књиговодствену вредност инструмента хеџинга (финансијска средства одвојено од финансијских обавеза);
- (б) билансну позицију у извештају о финансијској позицији која укључује инструмент хеџинга;
- (ц) промену фер вредности инструмента хеџинга која се користи као основа за признавање неефикасности хеџинга за тај период; и
- (д) номиналне износе (укључујући количине као што су тоне или кубни метри) инструмента хеџинга.

24Б Ентитет обелодањује, у форми табеле, следеће износе који се односе на ставке хеџинга појединачно по категоријама ризика за сваки тип хеџинга:

- (a) за хеџинг фер вредности:
  - (i) књиговодствени износ ставке хеџинга признат у извештају о финансијској позицији (презентација средстава одвојено од обавеза);
  - (ii) акумулирани износ кориговања хеџинга фер вредности ставке хеџинга укључене у књиговодствену вредност ставке хеџинга признате у извештају о финансијској позицији (презентација средстава одвојено од обавеза);
  - (iii) билансну позицију у извештају о финансијској позицији која укључује ставку хеџинга;
  - (iv) промену вредности ставке хеџинга која се користи као основа за признавање неефикасности хеџинга за тај период; и
  - (v) акумулирани износ кориговања хеџинга фер вредности које остану у извештају о финансијској позицији за све ставке хеџинга које су престале да се коригују за добитке и губитке у складу са параграфом 6.5.10 IFRS 9.
- (б) за хеџинг токова готовине и хеџинг нето инвестиција у инострана пословања:
  - (i) промену вредности ставке хеџинга која се користи као основа за признавање неефективности хеџинга за период (то јест за хеџинг токова готовине промену вредности која је коришћена за утврђивање неефективности признатог хеџинга у складу са параграфом 6.5.11 (ц) IFRS 9);
  - (ii) салдо резерве хеџинга токова готовине и салдо резерве за превођење стране валуте за континуирани хеџинг који се обрачунава у складу са параграфима 6.5.11 и 6.5.13 (a) IFRS 9; и
  - (iii) остала салда резерви хеџинга токова готовине и резерви за превођење стране валуте из било ког односа хеџинга за који се више не примењује рачуноводство хеџинга.

24Ц Ентитет обелодањује, у форми табеле, следеће износе појединачно по категоријама ризика за сваки тип хеџинга:

- (a) за хеџинг фер вредности:
  - (i) неефективност хеџинга – то јест, разлику између добитака или губитака хеџинга инструмента хеџинга и ставке хеџинга – признатих у билансу успеха (или осталом укупном резултату за хеџинг инструмента капитала за који је ентитет одабрао да презентује промене фер вредности у осталом укупном резултату у складу са параграфом 5.7.5 IFRS); и
  - (ii) билансну позицију у извештају о укупном резултату која укључује признату неефективност хеџинга.
- (б) за хеџинг токова готовине и хеџинг нето инвестиција у инострана пословања:
  - (i) добитке или губитке по основу хеџинга за извештајни период који су признати у осталом укупном резултату;
  - (ii) неефикасност хеџинга призната у добитку или губитку;
  - (iii) билансну позицију у извештају о укупном резултату која укључује признату неефективност хеџинга;
  - (iv) износ рекласификован из резерви хеџинга готовине или резерви за превођење стране валуте у добитак или губитак као корекција услед рекласификације (видети IAS 1) (прављење разлике између износа за које је раније коришћено рачуноводство хеџинга,

али за које се више не очекује хеџинг будућих токова готовине, и износа који су пренети јер је ставка хеџинга утицала на добитак или губитак);

- (v) билансну позицију у извештају о укупном резултату која укључује корекцију услед рекласификације (видети IAS 1); и
- (vi) за хеџинге нето позиција, добитке или губитке по основу хеџинга признате у посебној ставци у билансу успеха (видети параграф 6.6.4 IFRS 9).

24Д Када обим односа хеџинга за који се примењује изузеће из параграфа 23Ц не представља верно нормалне количине у току периода (то јест, обим на дан извештавања не одражава обим у току периода) ентитет обелодањује ту чињеницу и разлог због којег сматра да количине нису верно представљене.

24Е Ентитет треба да прикаже усклађивање за сваку компоненту капитала и анализу осталог укупног резултата у складу са IAS 1, који када се узму заједно:

- (a) у најмањој мери приказују разлике између износа који се односе на обелодањивања у параграфу 24Ц(б)(i) и (б)(iv) као и износа који су рачуноводствено обухваћени у складу са параграфом 6.5.11(д)(i) и (д)(iii) IFRS 9;
- (б) приказују разлике између износа који су повезани са временском вредношћу опција за хеџинг ставки хеџинга које су повезане са трансакцијама и износе повезане са временском вредношћу опција за хеџинг ставки хеџинга које се односе на временске периоде када ентитет рачуноводствено обухвата временску вредност опције у складу са параграфом 6.5.15 IFRS 9; и
- (ц) приказује разлике између износа који су повезани са форвард елементима форвард уговора и распона девизне основице финансијских инструмената који се користе за хеџинг ставки хеџинга које су повезане са трансакцијама и износа који су повезани са форвард елементима форвард уговора и распона девизне основице финансијских инструмената који се користе за хеџинг ставки хеџинга које се односе на временске периоде када ентитет рачуноводствено обухвата временску вредност опције у складу са параграфом 6.5.16 IFRS 9.

24Ф Ентитет обелодањује информације које се захтевају у параграфу 24Е појединачно по категорији ризика. Ово рашчлањивање на основу ризика може да се прикаже у напоменама уз финансијске извештаје.

Опција означавања кредитне изложености као одмерене по фер вредности кроз биланс успеха

24Г Ако је ентитет означио финансијски инструмент или један његов део, као одмерен по фер вредности кроз биланс успеха, зато што користи кредитни дериват за управљање кредитним ризиком тог финансијског инструмента, ентитет треба да обелодани:

- (a) за кредитне деривате који су коришћени за управљање кредитним ризиком финансијских инструмената који су означени као одмерени по фер вредности кроз биланс успеха у складу са параграфом 6.7.1 IFRS 9, усклађивање свих номиналних износа и фер вредности на почетку и на крају периода;
- (б) добитак или губитак признат у билансу успеха при означавању финансијског инструмента или неког његовог дела, као одмереног по фер вредности кроз биланс успеха у складу са параграфом 6.7.1 IFRS 9; и
- (ц) приликом престанка одмеравања финансијског инструмента или неког његовог дела, по фер вредности кроз биланс успеха, фер вредност тог финансијског инструмента која је постала нова књиговодствена вредност у складу са параграфом 6.7.4 IFRS 9 и повезани номинални износ или износ главнице (осим за обезбеђивање упоредних информација у складу са IAS 1, ентитет не мора да наставља са овим обелодањивањем у наредним периодима).

Фер вредност

25 Осим како је изнето у параграфу 29, за сваку групу финансијских средстава и финансијских обавеза (видети параграф 6), ентитет обелодањује фер вредност те групе средстава и обавеза на начин који омогућава поређење са књиговодственом вредношћу.

26 Приликом обелодањивања фер вредности, ентитет групише финансијска средства и финансијске обавезе у групе, али треба да их пребија само у мери у којој су њихове књиговодствене вредности пребијене у извештају о финансијској позицији.

27–27Б [Брисан]

- 28 У неким случајевима ентитет не признаје добитак или губитак приликом почетног признавања финансијског средства или финансијске обавезе, зато што фер вредност није поткрепљена котираном ценом на активном тржишту за истоветно средство или обавезу (тј. инпут нивоа 1), нити је заснована на техници процене вредности која користи само уочљиве податке са тржишта (видети параграфе Б5.1.2А у IFRS 9). У таквим случајевима, ентитет обелодањује по класи финансијског средства или финансијске обавезе:
- (а) своју рачуноводствену политику за признавање добитка или губитка проишавших из разлике између фер вредности приликом почетног признавања и цене трансакције, чиме се одражавају фактори (укључујући време) које би тржишни учесници узели у обзир приликом формирања цене средства или обавезе (видети параграф Б5.1.2А(б) у IFRS 9).
  - (б) укупну разлику која тек треба да се призна у добитке или губитке на почетку и на крају периода и усклађивање промена у билансу ове разлике.
  - (ц) зашто је ентитет закључио да цена трансакције није најбољи доказ фер вредности, укључујући и опис доказа којима се поткрепљује фер вредност.
- 29 Обелодањивања фер вредности се не захтевају:
- (а) када је књиговодствена вредност разумна апроксимација фер вредности, на пример, за финансијске инструменте као што су краткорочна потраживања од купаца и обавезе према добављачима;
  - (б) [брисан]
  - (ц) за уговор који садржи обележје дискреционог учешћа (као што је описано у IFRS 4) ако се фер вредност тог обележја не може поуздано одмерити; или
  - (д) за обавезе по основу лизинга.
- 30 У случајевима описаним у параграфу 29(ц), ентитет обелодањује информације које помажу корисницима финансијских извештаја да направе сопствене процене о обиму могућих разлика између књиговодствене вредности тих уговора и њихових фер вредности, укључујући:
- (а) чињеницу да информација о фер вредности није обелодањена за ове инструменте зато што се њихова фер вредност не може поуздано одмерити;
  - (б) опис финансијских инструмената, њихову књиговодствену вредност и објашњење зашто се фер вредност не може поуздано одмерити;
  - (ц) информације о тржишту за те инструменте;
  - (д) информације о томе да ли и како ентитет намерава да отуђи финансијске инструменте; и
  - (е) ако се финансијски инструменти чија се фер вредност није могла претходно поуздано одмерити не признају, ту чињеницу, њихову књиговодствену вредност у време престанка признавања и износ добитка или губитка који је признат.

Природа и степен ризика који потичу од финансијских инструмената

- 31 Ентитет обелодањује информације које омогућавају корисницима његових финансијских извештаја да процене природу и степен ризика који потичу од финансијских инструмената којима је ентитет изложен на крају извештајног периода.
- 32 Обелодањивања која се захтевају у параграфима 33–42 се фокусирају на ризике који потичу од финансијских инструмената и на то како се њима управља. Ови ризици обично обухватају, али нису ограничени на, кредитни ризик, *ризик ликвидности* и тржишни ризик.
- 32А Обезбеђивање квалитативних обелодањивања у оквиру квантитативних обелодањивања омогућује корисницима да повежу истородна обелодањивања и да тако формирају општу слику о природи и обиму ризика који проистичу из финансијских инструмената. Међусобни однос између квалитативних и квантитативних обелодањивања доприноси обелодањивању информација на начин који боље омогућава корисницима да процене изложеност ентитета ризицима.

Квалитативна обелодањивања

- 33 За сваку врсту ризика који потиче од финансијских инструмената, ентитет обелодањује:

- (a) изложеност ризику и како он настаје;
- (б) своје циљеве, политике и процесе за управљање ризиком и методе коришћене за одмеравање тог ризика; и
- (ц) све промене под (а) и (б) из претходног периода.

Квантитативна обелодањивања

- 34 За сваку врсту ризика који потиче од финансијских инструмената, ентитет обелодањује:
- (a) кратки преглед квантитативних података о изложености ризику на крају извештајног периода. Ово обелодањивање се заснива на информацијама које су дате интерно кључном руководству ентитета (како је дефинисано у IAS 24 Обелодањивања повезаних страна), на пример управном одбору ентитета или генералном директору;
  - (б) обелодањивања која захтевају параграфи 35А–42, у мери у којој она нису дата под (а).
  - (ц) концентрације ризика уколико оне нису очигледне из обелодањивања датих под (а) и (б).
- 35 Ако квантитативни подаци обелодањени на крају извештајног периода не представљају верно изложеност ентитета ризику током периода, ентитет пружа више информација које су репрезентативне.

Кредитни ризик

Делокруг и циљеви

- 35А Ентитет треба да примењује захтеве у погледу обелодањивања из параграфа 35Ф-35Н на финансијске инструменте на које се примењују захтеви у погледу умањења вредности из IFRS 9. Међутим:
- (a) за робна потраживања, уговорна средства и потраживања по основу лизинга, параграф 35Ј(а) примењује се на она робна потраживања, уговорна средства и потраживања по основу лизинга за која се очекивани губитак по основу кредита за време његовог трајања признаје у складу са параграфом 5.5.15 IFRS 9, ако се та финансијска средства модификују 30 дана после рока доспећа; и
  - (б) параграф 35К(б) не примењује се на потраживања по основу лизинга.
- 35Б Обелодањивања кредитног ризика извршена у складу са параграфима 35Ф-35Н омогућиће корисницима финансијских извештаја да разумеју ефекат кредитног ризика на износ, време и неизвесност будућих токова готовине. Да би се постигао овај циљ, обелодањивања кредитног ризика треба да садрже:
- (a) информације о пракси управљања кредитним ризиком ентитета и начин на који се односе на признавање и одмеравање очекиваних кредитних губитака, укључујући методе, претпоставке и информације које се користе за одмеравање очекиваних кредитних губитака;
  - (б) квантитативне и квалитативне информације које омогућавају корисницима финансијских извештаја да процењују износе у финансијским извештајима који произилазе из очекиваних кредитних губитака, укључујући промене у износу очекиваних кредитних губитака и разлоге за те промене; и
  - (ц) информације о изложености ентитета кредитном ризику (то јест кредитном ризику који је саставни део финансијских средстава ентитета и обавезе продужења кредита) укључујући значајне концентрације кредитног ризика.
- 35Ц Ентитет не мора да дуплира информације које су већ презентоване на другом месту, под условом да су информације обухваћене унакрсним упућивањем из финансијских извештаја на неки други извештај, као што је коментар руководства или извештај о ризику, који су доступни корисницима финансијских извештаја под истим условима као и финансијски извештаји и у исто време. Без информација укључених унакрсним упућивањем, финансијски извештаји су непотпуни.
- 35Д У циљу испуњавања циљева из параграфа 35Б, ентитет треба да (осим ако је другачије назначено) размотри колико детаља треба обелоданити, у којој мери треба да се истакну различити аспекти захтева у погледу обелодањивања, одговарајући ниво агрегације или рашчлањивања и да ли су корисницима финансијских извештаја потребна додатна објашњења за процену обелодањених квантитативних информација.
- 35Е Ако обелодањивања извршена у складу са параграфима 35Ф-35Н нису довољна за испуњавање циљева из параграфа 35Б, ентитет треба да обелодани додатне информације које су неопходне за испуњавање тих циљева.

Праксе управљања кредитним ризиком

- 35Ф Ентитет треба да објасни своје праксе управљања кредитним ризиком и начин на који се односе на признавање и одмеравање очекиваних кредитних губитака. За испуњавање овог циља ентитет треба да обелодани информације које омогућавају корисницима финансијских извештаја да стекну разумевање и врше процене о томе:
- (а) како је ентитет одредио да ли се кредитни ризик финансијских инструмената значајно повећао од почетног признавања, укључујући и то да ли и како:
    - (i) се за финансијске инструменте сматра да имају низак кредитни ризик у складу са параграфом 5.5.10 у IFRS 9, укључујући класе финансијских инструмената на које се примењује; и
    - (ii) је оспорена претпоставка у параграфу 5.5.11 IFRS 9, да је дошло до значајног повећања кредитног ризика од почетног признавања када је рок доспећа финансијских средстава прошао више од 30 дана;
  - (б) дефиниције кршења уговорних обавеза и разлози због којих је ентитет одабрао те дефиниције;
  - (ц) како су инструменти груписани ако су очекивани кредитни губици одмерени на колективној основи;
  - (д) како је ентитет одредио да ли су финансијска средства она којима је вредност умањена по основу кредита;
  - (е) политика ентитета у погледу отписа средстава, укључујући индикаторе да нема разумног очекивања повраћаја средстава и информације о политици за финансијска средства која су отписана али и даље могу да буду предмет принудног извршења; и
  - (ф) како су примењени захтеви из параграфа 5.5.12 IFRS 9 за модификацију уговорних токова готовине финансијских средстава, укључујући и то како ентитет:
    - (i) одређује да ли се кредитни ризик за финансијско средство које је модификовано док је резервисање за губитак одмеравано у износу једнаком очекиваним кредитним губицима за време његовог трајања, побољшао у мери у којој се резервисање за губитке враћа на одмеравање у износу који је једнак дванаестомесечном очекиваном кредитном губитку у складу са параграфом 5.5.5 IFRS 9; и
    - (ii) прати у којој мери се резервисање финансијских средстава која испуњавају критеријуме из (i) накнадно одмерава у износу једнаком очекиваним кредитним губицима за време његовог трајања у складу са параграфом 5.5.3 IFRS 9.
- 35Г Ентитет објашњава инпуте (улазне информације), претпоставке и технике процене који се користе за примену захтева из Одељка 5.5 IFRS 9. За ову сврху ентитет мора да обелодани:
- (а) основу за инпуте (улазне информације), претпоставке и технике процене који се користе:
    - (i) за одмеравање очекиваног кредитног губитка за дванаест месеци и цело трајање кредита
    - (ii) за одређивање да ли се кредитни ризик финансијских инструмената значајно повећао после почетног признавања; и
    - (iii) за одређивање да ли је дато финансијско средство финансијско средство са вредношћу умањеном по основу кредита.
  - (б) како су информације оријентисане према будућности уграђене у одређивање очекиваних кредитних губитака, укључујући и употребу макроекономских информација; и
  - (ц) промене у техникама процене или значајним претпоставкама спроведеним током извештајног периода и разлоге за те промене.

Квантитативне и квалитативне информације о износима који су проистекли из очекиваних кредитних губитака

- 35Х У циљу објашњавања промена у резервисању за губитке и разлога за те промене, ентитет треба да прикаже, по класама финансијских инструмената, усклађивање између почетног салда и завршног салда резервисања за губитке, у табели, приказујући одвојено промене током периода за:
- (а) резервисање за губитак одмерено по износу једнаком очекиваном кредитном губитку за дванаест месеци

- (б) резервисање за губитак одмерено по износу једнаком очекиваном кредитном губитку за цело трајање кредита за:
- (i) финансијске инструменте за које се кредитни ризик значајно повећао од почетног признавања али који нису финансијска средства чија је вредност умањена по основу кредита;
  - (ii) финансијска средства чија је вредност умањена по основу кредита на датум извештавања (али која нису купљена или створена кредитно обезвређена финансијска средства)
  - (iii) потраживања од продаје, средства од уговора или потраживања по основу лизинга за која су резервисања за губитке одмерена у складу са параграфом 5.5.15 IFRS 9.
- (ц) купљена или створена кредитно обезвређена финансијска средства . Поред усклађивања, ентитет обелодањује укупан износ недисконтованих очекиваних кредитних губитака приликом почетног признавања финансијских средстава почетног признатих током извештајног периода.

35И Да би се корисницима финансијских извештаја омогућило да разумеју промене у резервисању за губитке обелодањене у складу са ставом 35X, ентитет треба да наведе објашњење о томе како су значајне промене у бруто књиговодственој вредности финансијских инструмената током тог периода допринеле променама резервисања за губитак. Информације треба да се наведу посебно за финансијске инструменте који представљају резервисање за губитак из параграфа 35X (a) - (ц) и укључују релевантне квалитативне и квантитативне информације. Примери промена у бруто књиговодственој вредности финансијских инструмената који су допринели променама резервисања за губитак могу укључивати:

- (a) промене које су последица тога што је финансијски инструмент настао или је стечен током извештајног периода;
- (б) модификације уговорних токова готовине за финансијска средства која за последицу немају престанак признавања тих финансијских средства у складу са IFRS 9;
- (ц) промене настале услед престанка признавања финансијских инструмената (укључујући и оне који су отписани) током извештајног периода; и
- (д) промене које проистичу из тога да ли је резервисање за губитак одмерено по износу који је једнак очекиваном кредитном губитку за дванаест месеци или за цело трајање кредита.

35Ј Да би се корисницима финансијских извештаја омогућило да разумеју природу и ефекте модификација уговорних токова готовине од финансијских средстава која за последицу немају престанак признавања и ефекте таквих модификација на одмеравање очекиваних кредитних губитака, ентитет обелодањује:

- (a) амортизовану набавну вредност пре модификације и нето добитак или губитак од модификације признат за финансијска средства за која су уговорени новчани токови измењени у току извештајног периода, док је резервисање за губитак одмерено у износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целог трајања кредита; и
- (б) бруто књиговодствена вредност на крају извештајног периода за финансијска средства која су модификована после почетног признавања у тренутку када је резервисање за губитак одмерено по износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целог трајања кредита и за која се резервисање за губитак променило током извештајног периода по износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током дванаест месеци.

35К Да би се корисницима финансијских извештаја омогућило да разумеју ефекте колатерала и других повећања кредитног бонитета који проистичу из очекиваних кредитних губитака, ентитет треба да обелодани по класи финансијског инструмента:

- (a) износ који најбоље представља његову максималну изложеност кредитном ризику на крају извештајног периода без узимања у обзир било ког колатерала који се поседује или другог повећања кредитног бонитета (на пример, споразуми о поравнању који се не квалификују за пребијање у складу са IAS 32);
- (б) наративни опис колатерала који се поседује или другог повећања кредитног бонитета, укључујући:
  - (i) опис врсте и квалитета држаног колатерала;
  - (ii) објашњење свих значајних промена квалитета тих колатерала или повећања кредитног бонитета као резултат погоршања или промена у колатералним политикама ентитета током извештајног периода; и

(iii) информације о финансијским инструментима за које је ентитет признао резервисање за губитак због колатерала.

(ц) квантитативне информације о колатералу који се држи као обезбеђење и других повећања кредитног бонитета (на пример, квантификација обима у ком колатерал и друга повећања кредитног бонитета ублажавају кредитни ризик) за кредитно обезвређена финансијска средства.

35Л Ентитет треба да обелодани неизмирени износ уговорних обавеза за финансијска средства која су описана током извештајног периода и која и даље могу да буду предмет принудног извршења;

Изложеност кредитном ризику

35М Да би се омогућило корисницима финансијских извештаја да процене изложеност кредитном ризику ентитета и да разумеју значајне концентрације кредитног ризика, ентитет треба да, према бонитетима за оцену кредитног ризика, обелодањује бруто књиговодствену вредност финансијске имовине и изложеност кредитном ризику за обавезе по основу кредита и за уговоре о финансијским гаранцијама. Ове информације треба да се обезбеђују одвојено за финансијске инструменте:

(а) за које се резервисање за губитке одмерава у износу који је једнак дванаестомесечном очекиваном кредитном губитку;

(б) за које се резервисање за губитак одмерава по износу једнаком очекиваном кредитном губитку за цело трајање кредита за:

(i) финансијске инструменте за које се кредитни ризик значајно повећао од почетног признавања али који нису финансијска средства чија је вредност умањена по основу кредита;

(ii) кредитно обезвређена финансијска средства на датум извештавања (али купљена или створена кредитно обезвређена финансијска средства)

(iii) потраживања од продаје, средства од уговора или потраживања по основу лизинга за која су резервисања за губитке одмерене у складу са параграфом 5.5.15 IFRS 9.

(ц) купљена или створена кредитно обезвређена финансијска средства .

35Н За потраживања од продаје, средства од уговора или потраживања по основу лизинга за која ентитет примењује параграф 5.5.15 IFRS 9, информације обезбеђене у складу са параграфом 35М могу да се заснивају на матрици резервисања (видети параграф Б5.5.35 IFRS 9).

36 За све финансијске инструменте у делокругу овог IFRS, али за које се не примењују захтеви у погледу умањења вредности из IFRS 9, ентитет обелодањује према врсти финансијског инструмента:

(а) износ који најбоље представља његову максималну изложеност кредитном ризику на крају извештајног периода без узимања у обзир било ког колатерала који се поседује или другог повећања кредитног бонитета (на пример, споразуми о поравнању који се не квалификују за пребијање у складу са IAS 32); ово обелодањивање није обавезно за финансијске инструменте чија књиговодствена вредност најбоље приказује максималну изложеност кредитном ризику.

(б) опис колатерала који се поседује као обезбеђење и других врста кредитне заштите, и њихових финансијских ефеката (нпр. квантификовање обима у коме колатерал или друга кредитна заштита ублажавају кредитни ризик) везано за износ који најбоље приказује максималну изложеност кредитном ризику (било да је то обелодањено под (а) или представљено у књиговодственој вредности финансијског инструмента).

(ц) [брисан]

(д) [брисан]

37 [Брисан]

Колатерал и друга прибављена повећања кредитног бонитета

38 Када ентитет прибави финансијска или нефинансијска средства током периода узимајући колатерал који држи као обезбеђење или се позива на друга повећања кредитног бонитета (на пример, гаранције), а таква средства задовољавају критеријуме признавања из других IFRS, ентитет обелодањује за таква средства која се држе на датум извештавања:

(а) природу и књиговодствену вредност средстава; и

- (б) када се средства не могу одмах конвертовати у готовину, своје политике за отуђење таквих средстава или за њихово коришћење у својим пословањима.

Ризик ликвидности

39 Ентитет обелодањује:

- (а) анализу доспећа за недериватне финансијске обавезе (укључујући и издате уговоре о финансијској гаранцији) која приказује преостала уговорна доспећа;
- (б) анализу доспећа за дериватне финансијске обавезе. Анализа доспећа укључује преостала уговорна доспећа за оне дериватне финансијске обавезе за које су уговорна доспећа кључна за разумевање временске динамике токова готовине (видети параграф Б11Б).
- (ц) опис како управља ризиком ликвидности својственим за (а).

Тржишни ризик

Анализа осетљивости

40 Осим ако ентитет није усклађен са параграфом 41, он обелодањује:

- (а) анализу осетљивости за сваку врсту тржишног ризика коме је ентитет изложен на крају извештајног периода, приказујући како би на добитке или губитке утицале промене релевантне варијабле ризика које су могуће на тај датум;
- (б) методе и претпоставке коришћене приликом припреме анализе осетљивости; и
- (ц) промене из претходног периода у коришћеним методима и претпоставкама, као и разлоге таквих промена.

41 Ако ентитет припрема анализу осетљивости, као што је одређивање максималног потенцијалног ризика, која одражава међусобну зависност између променљивих ризика (на пример, каматних стопа и девизних курсева) и ако је користи за управљање финансијским ризицима, он може да користи ту анализу осетљивости уместо анализе наведене у параграфу 40. Ентитет такође обелодањује:

- (а) објашњење метода коришћеног у припреми такве анализе осетљивости, као и главне параметре и претпоставке које леже у основи обезбеђених података; и
- (б) објашњење циља коришћеног метода и ограничења која могу имати за резултат да информације не одражавају у потпуности фер вредност средстава и обавеза о којима је реч.

Друга обелодањивања тржишног ризика

42 Када анализе осетљивости обелодањене у складу са параграфом 40 или 41 не представљају верно ризик својствен финансијском инструменту (на пример, зато што изложеност на крају године не одражава изложеност током године), ентитет обелодањује ту чињеницу и разлог због ког сматра да анализе осетљивости нису репрезентативне.

Преноси финансијских средстава

42А Захтеви за обелодањивањем у параграфима 42Б–42Х који се односе на преносе финансијских средстава допуњују остале захтеве за обелодањивањем у овом IFRS. Ентитет презентује обелодањивања захтевана у параграфима 42Б–42Х у једној напомени у својим финансијским извештајима. Ентитет пружа захтевана обелодањивања за све преносе финансијских средстава за која није дошло до престанка признавања, и на настављања повезаности са пренетим средствима која постоје на датум извештавања, без обзира на то кад се десила повезана трансакција преноса. За сврхе примене захтева за обелодањивањем у тим параграфима, ентитет врши пренос финансијског средства (пренето финансијско средство) у целости или у делу ако, и само ако, он или:

- (а) преноси уговорна права на примање токова готовине од тог финансијског средства; или
- (б) задржава уговорна права на примање токова готовине од тог финансијског средства, али преузима уговорну обавезу да исплаћује токове готовине једном или више прималаца у аранжману.

- 42Б Ентитет обелодањује информације које омогућавају корисницима његових финансијских извештаја:
- (а) да разумеју однос између пренетих финансијских средстава чији престанак признавања није потпун и повезане обавезе; и
  - (б) да процене природу и ризике повезане са настављањем ентитета у финансијским средствима која су предмет престанка признавања.
- 42Ц За сврхе примене захтева за обелодањивањем из параграфима 42Е–42Х, ентитет има настављање учешћа у пренетом финансијском средству ако, у склопу тог преноса, ентитет задржава било који део уговорних права или обавеза својствених пренетом финансијском средству или стиче било која нова уговорна права или обавезе које се односе на преносе финансијског средства. За сврхе примене захтева за обелодањивањем у параграфима 42Е–42Х, следеће не представља настављање учешћа:
- (а) уобичајене изјаве и гаранције које се односе на преносе који су предмет криминалних радњи и концепата разумности, поштене намере и добре пословне праксе који би могли да пониште пренос као резултат правне мере;
  - (б) форвард уговори, уговори о опцијама и други уговори за поновно стицање пренетог финансијског средства, за које је уговорена цена (или цена извршења) фер вредност пренетог финансијског средства; или
  - (ц) споразум према коме ентитет задржава уговорна права да добија токове готовине од финансијског средства, али преузима уговорну обавезу да плаћа токове готовине једном или више ентитета, где су услови из параграфа 3.2.5(а)–(ц) у IFRS 9 испуњени.

Пренета финансијска средства која нису предмет потпуног престанка признавања

- 42Д Ентитет може да изврши пренос финансијских средстава на такав начин да се део или сва финансијска средства не квалификују за престанак признавања. Да би се испунили циљеви утврђени параграфом 42Б(а), ентитет обелодањује на сваки датум извештавања, за сваку класу пренетих финансијских средстава која нису предмет потпуног престанка признавања:
- (а) природу пренетих средстава.
  - (б) природу ризика и користи по основу власништва којима је ентитет изложен.
  - (ц) опис природе односа између пренетих средстава и повезаних обавеза, укључујући ограничења за располагање пренетим средствима од стране извештајног ентитета која проистичу из самог преноса.
  - (д) када друга уговорна страна (друге уговорне стране) за повезане обавезе има (имају) само право накнаде од пренетих средстава, табелу која приказује фер вредности пренетих средстава, фер вредности повезаних обавеза и нето позицију (разлика између фер вредности пренетих средстава и повезаних обавеза).
  - (е) када ентитет наставља да признаје пренета средства у целости, књиговодствене вредности пренетих средстава и повезаних обавеза.
  - (ф) када ентитет наставља да признаје средства до нивоа до кога је настављено његово учешће (видети параграфе 3.2.6(ц)(ii) у 3.2.16 у IFRS 9), укупну књиговодствену вредност првобитних средстава пре преноса, књиговодствену вредност средстава које ентитет наставља да признаје, и књиговодствену вредност повезаних обавеза.

Пренета финансијска средства која су предмет потпуног престанка признавања

- 42Е Да би се испунили циљеви из параграфа 42Б(б), када ентитете престане да признаје пренета финансијска средства у потпуности (видети параграфе 3.2.6(а) и (ц)(i) у IFRS 9), али настави да са њима има учешће, ентитет обелодањује, као минимум, за сваку врсту настављања учешћа на датум извештавања:
- (а) књиговодствену вредност средстава и обавеза који су признати у извештају о финансијској позицији ентитета и који представљају настављање његовог учешћа у финансијским средствима која је он престао да признаје, као и билансне ставке у којима су књиговодствене вредности тих средстава и обавеза признате.

- (б) фер вредност средстава и обавеза која представља настављање учешћа ентитета у финансијским средствима која је он престао да признаје.
- (ц) износ који представља максималну изложеност ентитета губицима од свог настављања учешћа у финансијским средствима која је престао да признаје, као и информације о начину на који је утврђена максимална изложеност губитку.
- (д) недисконтоване одливе готовине који би могли или ће бити потребни за поновну куповину финансијских средстава које је ентитет престао да признаје (нпр. извршна цена у уговору о опцији) или друге износе који се плаћају ентитету на који је средство пренето везано за пренета средства. Ако је одлив готовине варијабилан, онда се обелодањује износ који је заснован на условима важећим на сваки датум извештавања.
- (е) анализу доспећа недисконтованих одлива готовине који би могли или ће бити потребни за поновну куповину финансијских средстава које је ентитет престао да признаје или других износа који се плаћају ентитету на који је средство пренето везано за пренета средства, са приказаним преосталим периодом до уговором дефинисаних доспећа везаних са ентитетовим настављањем учешћа.
- (ф) квалитативне информације које објашњавају и поткрепљују квантитативна обелодањивања захтевана под (а)–(е).

42Ф Ентитет може збирно да прикаже информације захтеване у параграфу 42Е везано за појединачно средство, ако ентитет има више од једне врсте настављања учешћа у финансијском средству које је престао да признаје, и да га прикаже под само једном врстом настављања учешћа.

42Г Поред тога, ентитет обелодањује за сваку врсту настављања учешћа:

- (а) добитак или губитак који се признаје на датум преноса средстава.
- (б) признате приходе и расходе, како у извештајном периоду тако и кумулативно, по основу настављања учешћа ентитета у финансијским средствима које је ентитет престао да признаје (нпр. промене фер вредности дериватних инструмената).
- (ц) ако укупан износ прилива од активности преноса (који се квалификује за престанак признавања) у току извештајног периода није равномерно расподељен током извештајног периода (нпр. ако се значајан део укупног износа активности преноса одвија у последњим данима извештајног периода):
  - (i) када је дошло до највеће активности преноса у току извештајног периода (нпр. последњих пет дана пред крај извештајног периода),
  - (ii) износ (нпр. повезани добици или губици) признат од активности преноса у том делу извештајног периода, и
  - (iii) укупан износ прилива од активности преноса у том делу извештајног периода.

Ентитет приказује ове информације за сваки период за који се презентује извештај о укупном резултату.

Допунске информације

42Х Ентитет обелодањује све допунске информације за које сматра да су потребне да би се испунили циљеви обелодањивања из параграфа 42Б.

Прва примена IFRS 9

42И У извештајном периоду који укључује датум почетка примене IFRS 9, ентитет треба да обелодани следеће податке за сваку класу финансијских средстава и финансијских обавеза на датум почетка примене:

- (а) оригиналну категорију одмеравања и књиговодствену вредност утврђену у складу са IAS 39 или у складу са претходном верзијом IFRS 9 (ако је ентитет одабрао приступ да примена IFRS 9 укључује више од једног датума почетка примене за различите захтеве);
- (б) нову категорију одмеравања и књиговодствену вредност у складу са IFRS 9;
- (ц) износ свих финансијских средстава и финансијских обавеза у извештају о финансијској позицији који су претходно означавани као одмеравани по фер вредности кроз биланс успеха али више

нису тако означени, при чему се прави разлика између оних које IFRS 9 захтева од ентитета да рекласификује и оних које ентитет бира да рекласификује на датум почетка примене.

У складу са параграфом 7.2.2. IFRS 9, у зависности од одабраног приступа примене IFRS 9, прелаз може да укључује више од једног датума почетка примене. Из тог разлога, овај параграф може за последицу да има обелодањивање на више од једног датума почетка примене. Ентитет треба да презентује ова квантитативна обелодањивања у табели осим у случају да је прикладнији неки други формат.

42J У извештајном периоду који укључује датум почетка примене IFRS 9, ентитет треба да обелодани квалитативне информације да би омогућио корисницима да разумеју:

- (a) како је применио захтеве у погледу класификације из IFRS 9 на она финансијска средства чија је класификација измењена као резултат примене IFRS 9.
- (b) разлоге за сва означавања или престанак означавања финансијских средства или финансијских обавеза које су одмерене по фер вредности кроз биланс успеха на датум почетка примене.

У складу са параграфом 7.2.2 IFRS 9, у зависности од тога који приступ је одабрао ентитет за примену IFRS 9, прелаз може да укључује више од једног датума почетка примене. Из тог разлога, овај параграф може за последицу да има обелодањивање на више од једног датума почетка примене.

42K У извештајном периоду у ком ентитет први пут примењује захтеве класификације и одмеравања за финансијска средства у IFRS 9 (то јест, када ентитет прелази са IAS 39 на IFRS 9 за финансијска средства), ентитет презентује обелодањивања наведена у параграфима 42J-42O овог IFRS у складу са захтевима параграфа 7.2.15 IFRS 9.

42L У складу са захтевима из параграфа 42K, ентитет треба да обелодани промене у класификацији финансијских средстава и финансијских обавеза на датум почетка примене IFRS 9, приказујући одвојено:

- (a) промене књиговодствених вредности на основу категорија одмеравања у складу са IAS 39 (то јест, које нису резултат промене у атрибуту одмеравања приликом прелазу на IFRS 9); и
- (b) промене књиговодствених вредности које проистичу из промене атрибута одмеравања приликом преласка на IFRS 9.

Обелодањивања наведена у овом параграфу не морају да се врше након годишњег извештајног периода у ком ентитет примењује захтеве у погледу класификације и одмеравања финансијских средстава из IFRS 9.

42M Када се примењује захтев из параграфа 42K, ентитет треба да обелодани следеће за финансијска средства и финансијске обавезе које су рекласификоване тако да се одмеравају по амортизованој набавној вредности и, ако се ради о финансијским средствима, која су рекласификована из фер вредности кроз биланс успеха тако да се одмеравају по фер вредности кроз остали укупан резултат, као последица преласка на IFRS 9:

- (a) фер вредност финансијских средстава или финансијских обавеза на крају извештајног периода; и
- (b) фер вредност добитка или губитка који би био признат у билансу успеха или осталом укупном резултату током извештајног периода ако финансијска средства или финансијске обавезе не би биле рекласификоване.

Обелодањивања у овом параграфу не морају да се врше након годишњег извештајног периода у ком ентитет први пут примењује захтеве који се односе на класификацију и одмеравање финансијских средстава у IFRS 9.

42H Када испуњава захтев из параграфа 42K, ентитет треба да обелодани следеће за финансијска средства и финансијске обавезе које су рекласификоване из категорије фер вредности кроз биланс успеха као последица преласка на IFRS 9;

- (a) ефективна каматна стопа утврђена на датум почетка примене; и
- (b) признати приход или расход од камате.

Ако ентитет третира фер вредност финансијског средства или финансијске обавезе као нову бруто књиговодствену вредност на датум почетка примене (погледати параграф 7.2.11 IFRS 9), обелодањивања наведена у овом параграфу треба да се врше за сваки извештајни период све до престанка признавања. У супротном, обелодањивања у овом ставу не морају да се врше након годишњег периода извештавања у којем ентитет на почетку примењује захтеве класификације и одмеравања за финансијска средства у IFRS 9.

42O Када ентитет презентује обелодањивања наведена у параграфима 42K-42H, ова обелодањивања и обелодањивања из параграфа 25 овог IFRS, морају да дозволе усклађивање између:

- (а) категорија одмеравања презентованих у складу са IAS 39 и IFRS 9; и
- (б) класе финансијског инструмента

на датум почетка примене.

- 42П На дан почетка примене Одељка 5.5 IFRS 9, од ентитета се захтева обелодањивање информација које би дозволиле усклађивање завршних резервисања за умањење вредности у складу са IAS 39 и резервисањима у складу са IAS 37 за почетна резервисања за отпис губитака утврђена у складу са IFRS 9. За финансијска средства ово обелодањивање ће бити обезбеђено од стране одговарајућих категорија финансијских средстава у складу са IAS 39 и IFRS 9 и показати одвојено ефекат промена у категорији одмеравања на резервисања за губитке на тај датум.
- 42Љ У извештајном периоду који укључује датум почетка примене IFRS 9, од ентитета се не захтева да се обелодањују износи ставки које би биле исказане у складу са захтевима за класификацију и одмеравање (који укључују захтеве везане за одмеравање амортизоване вредности финансијских средстава и умањења вредности у Одељцима 5.4 и 5.5 IFRS 9) из стандарда:
- (а) IFRS 9 за претходне периоде; и
  - (б) IAS 39 за текући период.
- 42Р У складу са параграфом 7.2.4 IFRS 9, ако је неизводљиво (како је дефинисано у IAS 8) да на датум почетка примене IFRS 9 ентитет процени модификовану временску вредност елемента новца у складу са параграфима Б4.1.9Б – Б4.1.9Д IFRS 9 на основу чињеница и околности које су постојале приликом почетног признавања финансијског средства, ентитет треба да процени карактеристике уговорених новчаних токова тог финансијског средства на основу чињеница и околности које су постојале приликом почетног признавања финансијског средства без узимања у обзир услова који се односе на модификацију временске вредности новчаног елемента у параграфима Б4.1.9Б – Б4.1.9Д IFRS 9. Ентитет обелодањује књиговодствену вредност на датум извештавања за финансијска средства чије су карактеристике уговорених новчаних токова процењене на основу чињеница и околности које су постојале приликом почетног признавања финансијског средства без узимања у обзир захтева везаних за модификацију временске вредности новчаног елемента у параграфима Б4.1.9Б – Б4.1.9Д IFRS 9 док не престане признавање тих финансијских средстава.
- 42С У складу са параграфом 7.2.5 IFRS 9, ако је неизводљиво (како је дефинисано у IAS 8) да на датум почетка примене IFRS 9 ентитет процени фер вредност плаћања унапред у складу са параграфима Б4.1.12 (ц) IFRS 9, на основу чињеница и околности које су постојале приликом почетног признавања финансијског средства, ентитет треба да процени карактеристике уговорених новчаних токова тог финансијског средства на основу чињеница и околности које су постојале приликом почетног признавања финансијског средства без узимања у обзир изузетка за карактеристике плаћања унапред у параграфу Б4.1.12 IFRS 9. Ентитет обелодањује књиговодствену вредност на датум извештавања за финансијска средства чије су карактеристике уговорених новчаних токова процењене на основу чињеница и околности које су постојале приликом почетног признавања финансијског средства без узимања у обзир изузетка за карактеристике плаћања унапред у параграфу Б4.1.12 IFRS 9 док не престане признавање тих финансијских средстава.

Датум ступања на снагу и прелазне одредбе

- 43 Ентитет примењује овај IFRS за годишње периоде који почињу 1. јануара 2007. године или касније. Ранија примена се подстиче. Ако ентитет примењује овај IFRS за ранији период, обелодањује ту чињеницу.
- 44 Ако ентитет примењује овај IFRS за годишње периоде који почињу пре 1. јануара 2006. године, он не мора да презентује упоредне информације за обелодањивања која захтевају параграфи 31–42 о природи и степену ризика који потичу од финансијских инструмената.
- 44А Објављивањем IAS 1 (ревидираног 2007. године) измењена је терминологија у свим IFRS. Поред тога, њиме су измењени параграфи 20, 21, 23(ц) и (д) и Б5 Прилога Б. Ентитет примењује ове измене за годишње период који почињу 1. јануара 2009. године или касније. Ако ентитет буде примењивао IAS 1 (ревидиран 2007. године) за неки ранији период, примењиваће и измене за тај ранији период.
- 44Б У IFRS 3 (ревидираном 2008. године) је избрисан параграф 3(ц). Ентитет примењује те измене за годишње периоде који почињу 1. јула 2009. године или касније. Ако ентитет буде примењивао IFRS 3 (ревидиран 2008. године) за неки ранији период, примењиваће и измену за тај ранији период. Међутим, измена се не примењује на потенцијалну накнаду која проистиче из пословне комбинације за коју датум

стицања претходи примени IFRS 3 (ревидиран 2008. године). Уместо тога, ентитет рачуноводствено обухвата такву накнаду у складу са параграфима 65А–65Е у IFRS 3 (ревидиран 2010. године).

- 44Ц Ентитет примењује измене дате у параграфу 3 за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године или касније. Уколико ентитет примењује *Инструменти са правом поновне продаје емитенту и обавезе настали током ликвидације* (измене IAS 32 и IAS 1), објављене у фебруару 2008. године, за ранији период, треба да примени и измене параграфа 3 за тај ранији период.
- 44Д Параграф 3(а) је измењен у оквиру *Побољшања IFRS* објављена у мају 2008. године. Ентитет примењује ове измене за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године или касније. Ранија примена је дозвољена. Уколико ентитет примењује измене за ранији период обелодањује ту чињеницу и за тај ранији период примењује и измене параграфа 1 стандарда IAS 28, параграфа 1 стандарда IAS 31 и параграфа 4 стандарда IAS 32, објављене у мају 2008. године. Ентитету је дозвољено да измене примени проспективно.
- 44Е [Брисан]
- 44Ф [Брисан]
- 44Г Објављивањем *Побољшања обелодањивања о финансијским инструментима* (Измене IFRS 7) у марту 2009. године, измењени су параграфи 27, 39 и Б11 и додати параграфи 27А, 27Б, Б10А и Б11А–Б11Ф. Ентитет примењује те измене за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године или касније. Ентитет није обавезан да обезбеди обелодањивања захтевана изменама за:
- (а) било који годишњи период или међупериод, укључујући и извештај о финансијској позицији, презентован у оквиру годишњег упоредног периода који се завршава пре 31. децембра 2009. године, или
  - (б) било који извештај о финансијској позицији на датум најранијег упоредног периода за датум који почиње пре 31. децембра 2009. године.
- Ранија примена је дозвољена. Уколико ентитет примењује измене за ранији период обелодањује ту чињеницу.¹
- 44Х–44Ј [Брисан]
- 44К Параграф 44Б је измењен у оквиру *Побољшања IFRS* објављених у мају 2010. године. Ентитет примењује те измене за годишње периоде који почињу 1. јула 2010. године или касније. Ранија примена је дозвољена.
- 44Л Додат је параграф 32А и параграфи 34 и 36–38 су измењени у оквиру *Побољшања IFRS*, објављених у мају 2010. године. Ентитет примењује те измене за годишње периоде који почињу 1. јануара 2011. године или касније. Ранија примена је дозвољена. Уколико ентитет примењује измене за ранији период обелодањује ту чињеницу.
- 44М Објављивањем *Обелодањивања—Преноси финансијских средстава* (Измене IFRS 7), у октобру 2010. године, обрисан је параграф 13 и додати су параграфи 42А–42Х и Б29–Б39. Ентитет примењује те измене за годишње периоде који почињу 1. јула 2011. године или касније. Ранија примена је дозвољена. Уколико ентитет примењује измене за ранији период обелодањује ту чињеницу. Ентитет није обавезан да обезбеди обелодањивања захтевана тим изменама за презентоване периоде који почињу пре датума почетне примене тих измена.
- 44Н [Брисан]
- 44О Објављивањем IFRS 10 и IFRS 11 *Заједнички аранжмани*, у мају 2011. године, измењен је параграф 3. Ентитет треба да примењује ту измену када примењује IFRS 10 и IFRS 11.
- 44П Објављивањем IFRS 13 у мају 2011. године измењени су параграфи 3, 28 и 29 и Прилог А, а обрисани су параграфи 27–27Б. Ентитет треба да примењује те измене када примењује IFRS 13.
- 44Љ Објављивањем *Презентације ставки у осталом укупном резултату* (измене IAS 1), у јуну 2011. године, измењен је параграф 27Б. Ентитет треба да примењује те измене у примени IAS 1 са изменама из јуна 2011. године.
- 44Р Објављивањем *Обелодањивања—Пребијања финансијских средстава и финансијских обавеза* (Измене IAS 7), у децембру 2011. године, додати су параграфи 13А–13Ф и Б40–Б53. Ентитет примењује ове

¹ Објављивањем *Ограниченог изузећа за упоредна обелодањивања из IFRS 7 за ентитете који примењују IFRS први пут* (Измене IFRS 1) у јануару 2010. године, измењен је параграф 44Г. Одбор је изменио параграф 44Г у циљу појашњења својих закључака и планираног преласка за *Побољшања обелодањивања о финансијским инструментима* (Измене IFRS 7).

измене за годишње периоде који почињу 1. јануара 2013. године или касније. Ентитет обезбеђује ретроспективно обелодањивања захтевана овим изменама.

44C-44Њ[Брисан]

44Ц Објављивањем *Инвестиционих ентитета* (Измене стандарда IFRS 10, IFRS 12 и IAS 27) у октобру 2012. године, измењен је параграф 3. Ентитет треба да примењује ову измену за годишње периоде који почињу на дан 1. јануар 2014. и касније. Ранија примена *Инвестиционих ентитета* је дозвољена. Ако ентитет раније примењује ове измене, тада такође треба да примењује и све измене укључене у *Инвестиционе ентитете* у исто време.

44S [Брисан]

443 Објављивањем IFRS 9 у јулу 2014. године, измењени су параграфи 2–5, 8–11, 14, 20, 28–30, 36, 42Ц–42Е, Прилог А и параграфи Б1, Б5, Б9, Б10, Б22 и Б27, обрисани су параграфи 12, 12А, 16, 22–24, 37, 44Е, 44Ф, 44Х–44Ј, 44Н, 44С–44Њ, 443, Б4 и Прилог Д, а додати параграфи 5А, 10А, 11А, 11Б, 12Б–12Д, 16А, 20А, 21А–21Д, 22А–22Ц, 23А–23Ф, 24А–24Г, 35А–35Н, 42И–42С, 44SA и Б8А–Б8Ј. Ентитет треба да примењује ове измене када примењује IFRS 9. Ове измене не треба да се примењују на упоредне информације које се припремају за периоде пре датума почетка примене IFRS 9.

443А У складу са параграфом 7.1.2 IFRS 9, за годишње извештајне периоде пре 1. јануара 2018. године, ентитет може да одабере да раније примењује само захтеве за презентацију добитака и губитака за финансијске обавезе означене по фер вредности кроз биланс успеха у параграфима 5.7.1 (ц), 5.7.7-5.7.9, 7.2.14 и Б5.7.5-Б5.7.20 IFRS 9 без примене осталих захтева из IFRS 9. Ако се ентитет одлучи да примени само ове параграфе из IFRS 9, он треба да обелодани ту чињеницу а на редовној основи врши повезана обелодањивања која су наведена у параграфима 10-11 овог IFRS (у складу са IFRS 9 (2010)).

44AA Објављивањем *Циклуса годишњих побољшања 2012-2014*, у септембру 2014. године, измењени су параграфи 44Р и Б30, и додат је параграф Б30А. Ентитет треба да примењује ове измене ретроспективно у складу са IAS 8 *Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке* за годишње периоде који почињу 1. јануара 2016. године или касније, осим што ентитет не мора да примењује измене параграфа Б30 и Б30А за било који презентовани период који почиње пре годишњег периода за који ентитет прво примењује те измене. Ранија примена измењених параграфа 44Р, Б30 и Б30А је дозвољена. Ако ентитет примени ову измену за неки ранији период, обелодањује ту чињеницу.

44BB Објављивањем *Иницијативе за обелодањивање* (Измене IAS 1), у децембру 2014. године, измењени су параграфи 21 и Б5. Ентитет треба да примењује ове измене за годишње периоде који почињу на дан 1. јануар 2016. и касније. Ранија примена ових измена је дозвољена.

44ЦЦ Објављивањем стандарда IFRS 16 *Лизинг*, у јануару 2016. године, измењени су параграфи 29 и Б11Д. Ентитет треба да примењује ту измену када примењује IFRS 16.

44ДД [Овај параграф се односи на измене које још нису ступиле на снагу и стога није укључен у овом издању.]

Повлачење IAS 30

45 Овај IFRS замењује IAS 30 Обелодањивања у финансијским извештајима банака и сличних финансијских институција.

Прилог А

Дефиниције

Овај прилог је саставни део овог IFRS.

кредитни ризик	Ризик да ће једна страна у финансијском инструменту неиспуњењем своје обавезе проузроковати финансијски губитак друге стране.
стопа за оцењивање кредитног ризика	Оцењивање кредитног ризика на основу ризика од неиспуњења обавеза по финансијском инструменту.
валутни ризик	Ризик од флукутирања фер вредности или будућих токова готовине финансијског инструмента услед промене девизног курса.
ризик од каматне стопе	Ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукутирати услед промена тржишних каматних стопа.
ризик ликвидности	Ризик да ентитет може да има тешкоће у испуњењу обавеза повезаних са финансијским обавезама које се измирују у готовини или давањем другог финансијског средства.
обавезе по основу кредита	Обавезе по кредитима су финансијске обавезе, осим краткорочних обавеза према добављачима, које имају уобичајене кредитне услове.
тржишни ризик	Ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукутирати услед промена тржишних цена. Тржишни ризик се састоји од три врсте ризика: валутног ризика, ризика каматне стопе и других ризика од промене цене.
други ризик од промене цене	Ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукутирати због промена тржишних цена (које нису оне које настају од ризика каматне стопе или валутног ризика), било да су те промене проузроковане факторима специфичним за појединачни финансијски инструмент или његовог емитента, или да фактори утичу на све сличне финансијске инструменте којима се тргује на тржишту.
коме је истекло доспеће	Финансијском средству је истекло доспеће када супротна страна не изврши плаћање када је оно доспело према уговору.

Следећи термини су дефинисани у параграфу 11 IAS 32, параграфу 9 IAS 39, Прилогу А IFRS 9 или прилогу А IFRS 13 и користе се у овом IFRS са значењем одређеним у IAS 32 и IAS 39.

- амортизована вредност финансијског средства или финансијске обавезе
- уговорна средства
- кредитно обезвређена финансијска средства
- престанак признавања
- дериват
- дивиденде
- метод ефективне камате
- инструмент капитала
- очекивани кредитни губици
- фер вредност
- финансијско средство
- уговор о финансијској гаранцији
- финансијски инструмент

- финансијска обавеза
- финансијска обавеза по фер вредности кроз биланс успеха
- предвиђена трансакција
- бруто књиговодствена вредност финансијског средства
- инструмент хеџинга
- држање ради продаје
- добитак или губитак по основу умањења вредности
- резервисање за губитке
- коме је истекло доспеће
- купљено или створено кредитно обезвређено финансијско средство
- датум рекласификације
- редован начин куповине или продаје

Прилог Б

Упутство за примену

Овај прилог је саставни део овог IFRS.

Групе финансијских средстава и степен обелодањивања (параграф 6)

- Б1 Параграф 6 захтева од ентитета да групише финансијске инструменте у групе које одговарају природи информација које се обелодањују узимајући у обзир карактеристике тих финансијских инструмената. Групе описане у параграфу 6 одређује ентитет и оне се, на тај начин, разликују од категорија финансијских инструмената наведених у IFRS 9 (који одређује како се финансијски инструменти одмеравају и које промене фер вредности се признају).
- Б2 Приликом одређивања групе финансијског инструмента, ентитет, као минимум:
- (а) прави разлику између инструмената који се одмеравају према амортизованој вредности и оних који се одмеравају по фер вредности.
  - (б) третира као посебну групу или групе оне финансијске инструменте који су ван делокруга овог IFRS.
- Б3 Ентитет одлучује, у светлу правих околности, колико детаља обезбеђује да би задовољио захтеве овог IFRS, у којој мери истиче различите аспекте захтева и како збирно приказује информације да би представио целокупну слику без спајања информација са различитим карактеристикама. Неопходно је пронаћи равнотежу између тога да се финансијски извештаји оптерете са превише детаља који неће помоћи корисницима финансијских извештаја и који ће сакрити важне информације (као последица превише сакупљених детаља). На пример, ентитет не треба да прикрије важну информацију тиме што ће је укључити међу велики број безначајних детаља. Слично, ентитет не обелодањује информације чији је степен агрегирања такав да прикрива важне разлике између појединачних трансакција и ризика у вези са њима.
- Б4 [Брисан]

Друга обелодањивања – рачуноводствене политике (параграф 21)

- Б5 У параграфу 21 се захтева обелодањивање основе (или основа) за одмеравање коришћене приликом састављања финансијских извештаја и других рачуноводствених политика које су коришћене и које су релевантне за разумевање финансијских извештаја. За финансијске инструменте, такво обелодањивање може да обухвати:
- (а) за финансијске обавезе означене по фер вредности кроз биланс успеха:
    - (i) природу финансијских обавеза које је ентитет означио по фер вредности кроз биланс успеха;
    - (ii) критеријуме за такво означавање финансијских обавеза после почетног признавања; и
    - (iii) како је ентитет задовољио услове из параграфа 4.2.2 IFRS 9 за такво означавање.
  - (aa) за финансијска средства означена као одмерена по фер вредности кроз биланс успеха:
    - (i) врсту финансијских средстава које је ентитет означио као одмерена по фер вредности кроз биланс успеха;
    - (ii) како је ентитет испунио критеријуме из параграфа 4.1.5 IFRS 9 за такво означавање.
  - (б) [Брисан]
  - (ц) да ли се редовне куповине и продаје финансијских средстава обрачунавају на датум трансакције или на датум измирења (видети параграф 3.1.2 IFRS 9)

- (д) [брисан]
- (е) како се одређују нето добици или губици од сваке категорије финансијских инструмената (видети параграф 20(a)), на пример, да ли нето добици или нето губици од ставки по фер вредности кроз биланс успеха обухватају приходе од камата или дивиденди.
- (ф) [брисан]
- (г) [брисан]

Параграф 122 IAS 1 (ревидираног 2007. године) такође захтева од ентитета да обелодани, заједно са значајним рачуноводственим политикама или у другим напоменама, објашњења, осим оних која обухватају процене, руководства током процеса примене рачуноводствених политика ентитета, као и оних расуђивања која су имала најзначајнији утицај на износе признате у финансијским извештајима.

Природа и степен ризика који потиче од финансијских инструмената (параграфи од 31 до 42)

- Б6 Обелодањивања која се захтевају у параграфима 31–42 се дају или у финансијским извештајима или су садржана у упућивањима финансијских извештаја на друге појмове у другом извештају, као што је извештај руководства или извештај о ризику, који је доступан корисницима финансијских извештаја под истим условима и у исто време као и финансијски извештаји. Без информација садржаних у упућивању на други извештај, финансијски извештаји би били непотпуни.

Квантитативна обелодањивања (параграф 34)

- Б7 У параграфу 34(а) се захтева обелодањивање кратког приказа квантитативних података о изложености ризицима одређеног ентитета на основу информација које су дате интерно кључном руководству ентитета. Када ентитет користи неколико метода за управљање изложеношћу ризику, тај ентитет обелодањује информацију користећи метод или методе који дају најрелевантније и најпоузданије информације. У IAS 8 *Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке* се разматрају релевантност и поузданост.
- Б8 У параграфу 34(ц) се захтевају обелодањивања о концентрацијама ризика. Концентрације ризика се јављају због финансијских инструмената који имају сличне карактеристике и на које слично утичу промене економских и других услова. Утврђивање концентрација ризика захтева да се приликом расуђивања узимају у обзир околности у ентитету. Обелодањивања о концентрацијама ризика обухватају:
- (а) опис тога како руководство одређује концентрације;
  - (б) опис заједничких карактеристика које утврђују сваку концентрацију (на пример, супротне стране, географска област, валута или тржиште); и
  - (ц) износ изложености ризику у вези са свим финансијским инструментима којима је заједничка та карактеристика.

Праксе управљања кредитним ризиком (параграфи 35Ф – 35Г)

- Б8А Параграф 35Ф (б) захтева обелодањивање информација о томе како је ентитет дефинисао неиспуњавање уговорних обавеза за различите финансијске инструменте и разлоге за одабир тих дефиниција. У складу са параграфом 5.5.9 IFRS 9, одређивање да ли треба да се признају очекивани губици за цело трајање кредита заснива се на повећању ризика од неиспуњења уговорних обавеза после почетног признавања. Информације о дефиницијама за неиспуњавање уговорних обавеза које примењује ентитет, а које ће помоћи корисницима финансијских извештаја да разумеју како је ентитет применио захтеве који се тичу очекиваних кредитних губитака из IFRS 9 могу да укључују:
- (а) квалитативне и квантитативне факторе који се узимају у обзир приликом дефинисања неиспуњавања уговорних обавеза;
  - (б) да ли су различите дефиниције примењене на различите врсте финансијских инструмената; и
  - (ц) претпоставке о „стопа излечења“ (то јест, о броју финансијских средстава која поново стекну функционалан статус) након што је дошло до неиспуњавања уговорних обавеза за финансијско средство.

- Б8Б** У циљу пружања помоћи корисницима финансијских извештаја при вредновању ентитетових политика реструктурирања и модификације, параграф 35Ф(ф)(ii) захтева обелодањивање информација о томе како ентитет надзире обим у ком су резервисања за губитке од финансијских средстава, која су претходно обелодањена у складу са параграфом 35Ф(ф)(i), накнадно обелодањена по износу једнаком очекиваним кредитним губицима за цело трајање кредита у складу са параграфом 5.5.3 IFRS 9. Квантитативне информације које ће помоћи корисницима у разумевању накнадног повећања кредитног ризика модификованих финансијских средстава могу да укључују информације о модификованим финансијским средствима која испуњавају критеријуме из параграфа 35Ф(ф)(i) за које је резервисање за губитке враћено на одмеравање по износу једнаком очекиваним кредитним губицима за цело трајање кредита (то јест, стопа погоршања).
- Б8Ц** Параграф 35Г(а) захтева обелодањивање информација о основама за инпуте и претпоставке, и о техникама процене које су коришћене за примену захтева у вези са умањењем вредности из IFRS 9. Претпоставке и инпути ентитета који се користе за одмеравање очекиваних кредитних губитака или одређивање обима повећања кредитног ризика од почетног признавања могу да укључују информације добијене из интерних историјских информација или извештаја о оцењивању и претпоставке о очекиваном веку трајања финансијских инструмената и времену продаје колатерала.

Промена резервисања за губитке (параграф 35Х)

- Б8Д** У складу са параграфом 35Х, од ентитета се захтева да објасни разлоге за промене резервисања за губитке током периода. Поред усклађивања између почетног и завршног салда резервисања за губитке, може бити неопходно да се укључи и наративно објашњење промена. Ово наративно објашњење може да садржи анализу разлога за промене резервисања за губитке током периода, укључујући:
- (а) састав портфеља;
  - (б) количину финансијских инструмената који су прибављени или створени; и
  - (ц) озбиљност очекиваних кредитних губитака.
- Б8Е** За обавезе по основу кредита и уговоре о финансијским гаранцијама, резервисање за губитке се признаје као резервисање. Ентитет треба да обелодани информације о променама резервисања за губитке за финансијска средства одвојено од оних за обавезе по основу кредита и уговоре о финансијским гаранцијама. Међутим, ако финансијски инструмент укључује и компоненту кредита (то јест, финансијско средство) и неповучену обавезу (то јест обавезу по основу кредита) и ентитет не може одвојено да идентификује очекиване кредитне губитке компоненте кредита од оних за компоненте финансијског средства, очекивани кредитни губици за обавезе по основу кредита треба да се признају заједно са резервисањем за губитке за финансијска средства. У мери у којој комбиновани очекивани губици по основу кредита премашују бруто књиговодствену вредност финансијског средства, очекивани кредитни губици треба да се признају као резервисања.

Колатерал (параграф 35К)

- Б8Ф** Параграф 35К захтева обелодањивање информација које ће корисницима финансијских извештаја омогућити разумевање ефекта колатерала и других повећања кредитног бонитета који проистичу из очекиваних кредитних губитака. Од ентитета се не захтева обелодањивање информација о фер вредности колатерала и других повећања кредитног бонитета, нити се захтева квантификовање тачне вредности колатерала који је укључен у израчунавање очекиваних кредитних губитака (то јест, губитак услед неиспуњења уговорних обавеза).
- Б8Г** Наративни опис колатерала и његовог ефекта на износ очекиваних кредитних губитака могу укључивати информације о:
- (а) главним врстама колатерала који се држе као обезбеђење и другим повећањима кредитног бонитета (примери за потоње су гаранције, кредитни деривати и споразуми о поравнању који се не квалификују за пребијање у складу са IAS 32);
  - (б) обиму колатерала који се држи и другим повећањима кредитног бонитета и његовом значају у смислу резервисања за губитак;
  - (ц) политикама и процесима за вредновање и управљање колатералом и другим повећањима кредитног бонитета;
  - (д) главним типовима страна у уговорима о колатералима и другим повећањима кредитног бонитета и њиховој кредитној способности; и

- (e) информације о концентрацији ризика унутар колатерала и других повећања кредитног бонитета.

Изложеност кредитном ризику (параграфи 35М – 35Н)

- Б8Х** Параграф 35М захтева обелодањивање информација о изложености кредитном ризику ентитета и о значајним концентрацијама кредитног ризика на датум извештавања. Концентрација кредитног ризика постоји када се један број уговорних страна налази у истој географској области или се бави сличним активностима и имају сличне економске карактеристике које би имале за последицу да на њихову способност да испуне уговорне обавезе у сличној мери утичу промене у економским или другим условима. Ентитет треба да обезбеди информације које корисницима финансијских извештаја омогућавају да разумеју да ли постоје групе или портфељи финансијских инструмената са посебним карактеристикама које могу да утичу на значајан део те групе финансијских инструмената, као што је концентрација на одређене ризике. То би могло да укључи, на пример, груписање кредита према вредности, или концентрисање на основу географске области, привредне гране или врсте ентитета који емитује акције.
- Б8Ј** Ако је ентитет одмеравао очекиване кредитне губитке на колективној основи, ентитет можда неће бити у стању да алоцира бруто књиговодствену вредност појединачних финансијских средстава или изложеност кредитном ризику обавеза по основу кредита и уговоре о финансијским гаранцијама на стопе за оцењивање кредитног ризика за које се признају кредитни губици за читав век трајања кредита. У том случају ентитет треба да примењује захтеве из параграфа 35М на оне финансијске инструменте који могу директно да се алоцирају на стопу за оцењивање кредитног ризика и да засебно обелодани бруто књиговодствену вредност финансијских инструмената за које су кредитни губици за читав век трајања кредита одмерени на колективној основи.

Максимална изложеност кредитном ризику (параграф 36(а))

- Б9** У параграфима 35К(а) и 36(а) се захтева обелодањивање износа који најбоље представља максималну изложеност ентитета кредитном ризику. За финансијско средство, ово је обично бруто књиговодствена вредност, нето од:
- (а) свих пребијених износа у складу са IAS 32; и
- (б) свих резервисања за губитке признатих у складу са IFRS 9.
- Б10** Активности које узрокују кредитни ризик и са њима у вези максимална изложеност кредитном ризику обухватају, али нису ограничене на:
- (а) гарантовање кредита купцима и пласирање депозита у другим ентитетима. У овим случајевима, максимална изложеност кредитном ризику је књиговодствена вредност финансијских средстава са њима у вези.
- (б) склапање дериватних уговора, на пример девизних уговора, свопова каматних стопа и кредитних деривата. Када се резултујуће средство одмерава по фер вредности, максимална изложеност кредитном ризику на крају извештајног периода ће бити једнака књиговодственој вредности.
- (ц) јемство финансијских гаранција. У овом случају, максимална изложеност кредитном ризику је максималан износ који би ентитет могао да плати ако се гаранција активира, а који би могао да буде значајно виши од износа признатог као обавеза.
- (д) стварање сагласности за одобравање кредита по наведеној стопи која је неопозива током трајања олакшице или је опозива само као одговор на материјално значајну штетну промену. Ако емитент не може да измири обавезу по кредиту нето у готовини или другом финансијском инструменту, максимална кредитна изложеност је пун износ обавезе. Ово је зато што је неизвесно да ли износ било ког неповученог дела може да се повуче у будућности. Ово може бити значајно више од износа признатог као обавеза.

Квантитативна обелодањивања за ризик ликвидности (параграфи 34(а) и 39(а) и (б))

- Б10А У складу са параграфом 34(а) ентитет обелодањује сажете квантитативне податке о својој изложености ризику ликвидности на основу информација интерно достављеним кључном руководству. Ентитет објашњава како су ти подаци утврђени. У случају да одлив готовине (или другог финансијског средства) који је укључен у те податке може или:
- (а) да се догоди значајно раније него што то указују подаци, или
  - (б) би могао да буде у значајно другачијем износу од оног на који указују подаци (нпр. за дериват који је приказан у подацима по нето основи измирења, али за који друга уговорна страна има опцију да захтева измирење на бруто основи),
- ентитет ту чињеницу обелодањује и пружа квантитативне информације које омогућавају корисницима његових финансијских извештаја да оцене размере тог ризика, сем када су те информације укључене у анализе уговорних доспећа из параграфа 39(а) или (б).
- Б11 Приликом припреме анализе доспећа које захтева параграф 39(а) и (б), ентитет користи расуђивање ради одређивања одговарајућег броја временских ограничења. На пример, ентитет би могао да одреди да су следећа временска ограничења одговарајућа:
- (а) краће од једног месеца;
  - (б) касније од једног месеца и не касније од три месеца;
  - (ц) касније од три месеца и не касније од једне године; и
  - (д) дуже од једне године, краће од пет година.
- Б11А При испуњавању захтева из параграфа 39(а) и (б), ентитет не одваја уграђен дериват од хибридног (комбинованог) финансијског инструмента. За такав инструмент ентитет примењује параграф 39(а).
- Б11Б Параграф 39(а) захтева да ентитет обелодани квантитативну анализу доспећа за дериватне финансијске обавезе која приказује преостала уговорна доспећа, ако су уговорна доспећа од суштинског значаја за разумевање временске динамике токова готовине. На пример, то је случај за:
- (а) каматне свопове са преосталим периодом до доспећа од пет година код хецинга токова готовине за финансијско средство или обавезу са варијабилном стопом.
  - (б) све одобрене неискоришћене кредите.
- Б11Ц Параграф 39(а) и (б) захтева да ентитет обелодани квантитативну анализу доспећа за финансијске обавезе која приказује преостала уговорна доспећа за неке финансијске обавезе. У овом обелодањивању:
- (а) када супротна страна може да одабере када да исплати износ, обавеза се додељује најранијем датуму када се од ентитета може тражити да га плати. На пример, финансијске обавезе за које се може тражити од ентитета да их исплати по виђењу (на пример, депозит по виђењу) се укључују у најранији временски распон.
  - (б) када је ентитет ангажован да обезбеди доступне износе у ратама, свака рата се распоређује на најранији период у ком се може захтевати од ентитета да изврши плаћање. На пример, неповучена обавеза по кредиту се укључује у временски распон у ком је најранији датум када се обавеза може подићи.
  - (ц) за уговоре о издатим финансијским гаранцијама, максимални износ гаранције се додељује најранијем периоду у коме гаранција може бити активирана.
- Б11Д Уговорни износи који се обелодањују у анализи доспећа, у складу са захтевима из параграфа 39(а) и (б), су уговорно дисконтовани токови готовине, на пример:
- (а) бруто обавезе по основу лизинга (пре одузимања финансијских оптерећења);
  - (б) цене одређене у форвард уговорима за куповину финансијских средстава за готовину;
  - (ц) нето износи свопова каматних стопа са флукутирајућим плаћањем и фиксним примањем који се замењују за нето токове готовине;
  - (д) уговорни износи који треба да се размене у дериватном финансијском инструменту (на пример, своп валута) за које су размењени бруто токови готовине; и

- (е) бруто вредност одобрених неискоришћених кредита.

Такви недисконтовани токови готовине се разликују од износа укључених у извештај о финансијској позицији зато што се износ у том извештају заснива на дисконтованим токовима готовине. Када износ који треба да се плати није фиксан, износ који се обелодањује треба да се одреди према условима који постоје на крају извештајног периода. На пример, када износ који треба да се плати варира са променама у индексу, износ који се обелодањује може да се заснива на нивоу индекса на крају периода.

- B11E** Параграф 39(ц) захтева да ентитет обелодани начин управљања ризиком ликвидности који је својствен ставкама обелодањеним у квантитативним обелодањивањима захтеваним у складу са параграфом 39(а) и (б). Ентитет обелодањује анализу доспећа финансијских средстава која држи за управљање ризиком ликвидности (нпр. финансијска средства која су лако утржива или од којих се очекује да генеришу приливе готовине за покривање одлива готовине за финансијске обавезе), ако су те информације потребне да омогуће корисницима његових финансијских извештаја да оцене природу и размере ризика ликвидности.
- B11Ф** Други фактори које ентитет може да узме у обзир за обелодањивања захтевана параграфом 39(ц) укључују, али нису ограничени на то да ли ентитет:
- (а) има одобрене неискоришћене зајмовне аранжмане (нпр. комерцијалне записе) или друге изворе финансирања (нпр. неискоришћене одобрене зајмове) које може да повуче за намирење потреба ликвидности;
  - (б) има депозите у централним банкама којим може да намири потребе ликвидности;
  - (ц) има диверсификоване изворе финансирања;
  - (д) има значајне концентрације ризика ликвидности било у својим средствима или у изворима финансирања;
  - (е) има установљене процесе интерне контроле и планове за управљање ризиком ликвидности у нередовним ситуацијама;
  - (ф) има инструменте који имају услове убрзане отплате (нпр. услед погоршања кредитног рејтинга ентитета).
  - (г) има инструменте који могу да захтевају полагање колатерала (нпр. позиви за доплату код деривата);
  - (х) има инструменте који дозвољавају ентитету да бира између измирења финансијске обавезе у готовини (или давањем другог финансијског средства) или предајом сопствених акција; или
  - (и) има инструменте који су предмет мастер споразума о поравнању.

B12–B16 [Брисан]

Тржишни ризик – анализа осетљивости (параграфи 40 и 41)

- B17** У параграфу 40(а) се захтева анализа осетљивости за сваку врсту тржишног ризика ком је ентитет изложен. У складу са параграфом Б3, ентитет одлучује како збирно приказује информације за приказивање целокупне слике без комбиновања информација са различитим изложеностима ризицима из значајно различитих економских окружења. На пример:
- (а) ентитет које послује финансијским инструментима би могао да обелодани ову информацију засебно за финансијске инструменте који се држе ради трговања и за финансијске инструменте који се не држе ради трговања.
  - (б) ентитет не би збирно приказивао информације о својој изложености тржишним ризицима из области са хиперинфлацијом заједно са својом изложеношћу истим тржишним ризицима из области са веома ниском инфлацијом.
- Ако ентитет има изложеност само једној врсти тржишног ризика у само једном економском окружењу, он не приказује ове појединачне информације.
- B18** У параграфу 40(а) се захтева да анализа осетљивости прикаже ефекат на добитак или губитак и капитал оправдано могућих промена релевантних варијабли ризика (на пример, превладавајуће тржишне каматне стопе, девизни курсеви, цене капитала или цене робе). У сврху овога:
- (а) од ентитета се не захтева да одређују који би био добитак или губитак за тај период да су релевантне варијабле ризика биле другачије. Уместо тога, ентитети обелодањују ефекат на

добитак или губитак и капитал на крају извештајног периода претпостављајући да се оправдано могућа промена релевантне варијабле ризика догодила на крају извештајног периода и да је она примењивана на изложености ризику који су постојали на тај датум. На пример, ако ентитет има обавезу са флукутирајућом стопом на крају године, ентитет би обелоданило ефекат на добитак или губитак (то јест, трошкове камате) за текућу годину ако су каматне стопе варијале у оправдано могућим износима;

- (б) од ентитета се не захтева да обелодањује ефекат на добитак или губитак и капитал за сваку промену у оквиру оправдано разумних промена релевантне варијабле ризика. Обелодањивања о ефектима промена у границама оправдано могућег би била довољна.

B19 Приликом одређивања шта је оправдано могућа промена релевантне варијабле ризика, ентитет разматра:

- (а) економско окружење у ком послује. Разумно могућа промена не треба да обухвата мало вероватне сценарије или сценарије “најгорег случаја” или “стрес тестове”. Шта више, ако је стопа промене у основној варијабли ризика стабилна, ентитет не треба да мења одабрану оправдано могућу промену у варијабли ризика. На пример, претпоставимо да су каматне стопе 5% и да ентитет одреди да је флукутирање у каматним стопама од 50 основних поена оправдано могуће. Он би обелоданио ефекат на добитак или губитак и капитал кад би се каматне стопе мењале на 4,5% или 5,5%. У следећем периоду, каматне стопе су се повећале на 5,5%. Ентитет наставља да верује да се каматне стопе могу флукутирати за 50 основних поена (то јест, да је стопа промене каматних стопа стабилна). Ентитет би обелоданио ефекат на добитак или губитак и капитал кад би се каматне стопе мењале на 5% или 6%. Од ентитета се не би захтевало да поново размотри своју процену да би каматне стопе могле оправдано да флукутирају за 50 основних поена, осим ако не постоји доказ да су каматне стопе постале више несталне.
- (б) временски оквир током ког је вршена процена. Анализа осетљивости приказује ефекте промена које се сматрају оправдано могућим током периода док ентитет следећи пут не презентује ова обелодањивања, што је обично следећи годишњи извештајни период.

B20 Параграф 41 дозвољава ентитету да користи анализу осетљивости која одражава међусобне зависности између променљивих ризика, као што је методологија процене максималног потенцијалног ризика, ако користи ову анализу за управљање својом изложеношћу финансијским ризицима. Ово се примењује чак и када се помоћу такве методологије одмерава само могућност за губитак, а не одмерава се могућност за добитак. Такав ентитет би могао да се усклади са параграфом 41(а) обелодањивањем врсте модела за процену максималног потенцијалног ризика који користи (на пример, да ли се модел ослања на Монте Карло симулације), објашњења како модел функционише и главних претпоставки (на пример, период држања и степен поверења). Ентитети би такође могли да обелодане претходни период посматрања и претходна одмеравања која су се примењивала на посматрања током тог периода, објашњење како се поступа у вези са опцијама у израчунавањима, као и то које несталности и корелације (или, као алтернатива, које Монте Карло симулације расподеле вероватноће) се користе.

B21 Ентитет врши анализу осетљивости за читаво своје пословање, али може да изврши различите врсте анализе осетљивости за различите групе финансијских инструмената.

Ризик од каматне стопе

B22 *Ризик од каматне стопе* се јавља код каматносних финансијских инструмената признатих у извештају о финансијској позицији (на пример, стечени или емитовани дужнички инструменти) и код неких финансијских инструмената који нису признати у извештају о финансијској позицији (на пример, неким обавезама по кредитима).

Валутни ризик

B23 *Валутни ризик* (или ризик од курсних промена) се јавља код финансијских инструмената који су деноминирани у страниој валути, то јест у валути која није функционална валута у којој су они одмерени. У сврхе овог IFRS, валутни ризик се не јавља од финансијских инструмената који су немонетарне ставке или од финансијских инструмената деноминираним у функционалној валути.

B24 Анализа осетљивости се обелодањује за сваку валуту којој је ентитет у значајној мери изложен.

Други ризик од промене цене

- Б25 *Други ризик од промене цене* се јавља код финансијских инструмената због промена, на пример, цена робе или цена капитала. Да би био у складу са параграфом 40, ентитет би могао да обелодани ефекат смањења одређеног берзанског индекса, цене робе или друге променљиве ризика. На пример, ако ентитет даје гаранције резидуалне вредности које су финансијски инструменти, ентитет обелодањује повећање или смањење вредности средстава на која се та гаранција примењује.
- Б26 Два примера финансијских инструмената који узрокују ризик од цене капитала су (а) поседовање капитала у другом ентитету, и (б) инвестиције у повереништво, што заузврат нуди држање инвестиција у инструментима капитала. Други примери обухватају форвард уговоре и опције за куповину или продају одређених количина инструмената капитала и свопови који су индексирани према ценама капитала. На фер вредност таквих финансијских инструмената утичу промене тржишне цене основних инструмената капитала.
- Б27 У складу са параграфом 40(а), осетљивост добитака или губитка (која се јавља, на пример, од инструмената одмерених по фер вредности кроз биланс успеха) се обелодањује засебно од осетљивости осталог укупног резултата (која се јавља, на пример, од инвестиције у инструменте капитала) чије су промене фер вредности презентоване у осталом укупном резултату.
- Б28 Финансијски инструменти које ентитет класификује као инструменте капитала се не одмеравају поново. Нити ће ризик од цене капитала тих инструмената утицати на добитак или губитак или на капитал. У складу са тим, није потребна никаква анализа осетљивости.

Престанак признавања (параграфи 42Ц–42Х)

Настављање учешћа (параграф 42Ц)

- Б29 Процена постојања настављања учешћа у пренетом финансијском средству, за сврхе захтева за обелодањивањем из параграфа 42Е–42Х, се врши на нивоу извештајног ентитета. На пример, ако зависни ентитет пренесе финансијско средство на трећу страну са којом није повезан, у којој матични ентитет зависног ентитета има настављено учешће, зависни ентитет у својим појединачним или посебним финансијским извештајима (тј. када је извештајни ентитет зависни ентитет), не укључује учешће матичног ентитета у процену да ли има настављено учешће у пренетом средству. Међутим, матични ентитет укључује своје настављено учешће (или настављено учешће другог члана групе) у финансијском средству пренетом од стране свог зависног ентитета приликом одређивања да ли има настављену повезаност са пренетим средством у својим консолидованим финансијским извештајима (тј. када је извештајни ентитет група).
- Б30 Ентитет нема настављену повезаност са пренетим финансијским средством ако, у склопу тог преноса, ентитет нити задржава било који део уговорних права или обавеза својствених пренетом финансијском средству, нити стиче било која нова уговорна права или обавезе везано за пренето финансијско средство. Ентитет нема настављену повезаност са пренетим финансијским средством ако нема нити удео у будућим резултатима пренетог финансијског средства, нити има обавезу под било којим околностима да у будућности изврши плаћања везана за пренето финансијско средство. Израз „плаћање“ у овом контексту не укључује токове готовине пренетих финансијских средстава које ентитет наплаћује и од њега се захтева да их реинвестира у лице на које је средство пренето.
- Б30А Када ентитет пренесе финансијско средство, ентитет може задржати право да сервисира то финансијско средство за накнаду која је укључена, на пример, у уговор о сервисирању. Ентитет процењује уговор о сервисирању у складу са смерницама из параграфа 42Ц и Б30 како би се донела одлука да ли ентитет има стално учешће као резултат уговора о сервисирању за сврхе испуњавања захтева који се тичу обелодањивања. На пример, сервисер ће имати стално учешће у пренетом финансијском средству за сврхе испуњавања захтева који се тичу обелодањивања ако накнада за сервисирање зависи од износа или времена токова готовине прикупљених од пренетог финансијског средства. Слично томе, сервисер има стално учешће за сврхе испуњавања захтева који се тичу обелодањивања ако фиксна накнада није у потпуности исплаћена због нефункционалности пренетог финансијског средства. У овим примерима, сервисер има учешће у будућим перформансама пренетог финансијског средства. Ова процена је независна од тога да ли се очекује да ће накнада која треба да се прими бити адекватна компензација за извршене услуге сервисирања.

- Б31 Настављена повезаност са финансијским средством може да настане из уговорних одредби уговора о преносу или из одвојеног уговора са ентитетом на који је пренето средство или са трећом страном, закљученим у вези са преносом.

Пренета финансијска средства која нису су предмет потпуног престанка признавања (параграф 42Д)

- Б32 Параграф 42Д захтева обелодањивања када се пренета финансијска средства не квалификују, делимично или у целости, за престанак признавања. Таква обелодањивања су захтевана на сваки датум извештавања на који ентитет наставља да признаје пренета финансијска средства, без обзира када су се преноси догодили.

Врсте настављања учешћа (параграфи 42Е–42Х)

- Б33 Параграфи 42Е–42Х захтевају да се изврше квалитативна и квантитативна обелодањивања о настављеној повезаности за сваку врсту финансијских средстава која престају да се признају. Ентитет групише своју настављену повезаност по врстама које представљају изложеност ентитета ризицима. На пример, ентитет може да групише своје настављање повезаности по врстама финансијских инструмената (нпр. гаранције или опције куповине) или по врстама преноса (нпр. факторинг потраживања, секјуритизације и кредитирање кроз хартије од вредности).

Анализа доспећа за недисконтоване одливе готовине за поновну куповину пренетих средстава (параграф 42Е(е))

- Б34 Параграф 42Е(е) захтева да ентитет обелодани анализу доспећа недисконтованих одлива готовине за поновну куповину финансијских средстава или других износа који се плаћају ентитету на који је средство пренето везано за пренета средства која се више не признају, са приказаним преосталим периодом до уговором дефинисаних доспећа везаних за настављену повезаност ентитета. Та анализа разликује токове готовине чије плаћање је обавезно (нпр. форвард уговори), од токова готовине које ентитет би могао бити обавезан да плати (нпр. писане пут опције) и токова готовине које ентитет може да изабере да плати (нпр. купљена права откупа).
- Б35 Ентитет користи расуђивање ради одређивања одговарајућег броја временских ограничења приликом припреме анализе доспећа захтеване у параграфу 42Е(е). На пример, ентитет би могао да одреди да су следећа временска ограничења за доспећа одговарајућа:
- (а) краће од једног месеца;
  - (б) касније од једног месеца и не касније од три месеца;
  - (ц) касније од три месеца и не касније од шест месеци;
  - (д) касније од шест месеци и не касније од једне године;
  - (е) касније од једне године и не касније од пет година;
  - (ф) касније од три године и не касније од пет година; и
  - (г) дуже од пет година.
- Б36 Ако постоји распон могућих доспећа, токови готовине се приказују на бази најранијег датума на који ентитет може да има обавезу или право плаћања.

Квалитативне информације (параграф 42Е(ф))

- Б37 Квалитативне информације захтеване у параграфу 42Е(ф) укључују опис финансијских средстава која се више не признају, као и природу и сврху задржаног настављања учешћа после преноса тих средстава. Оне такође укључују опис ризика којима је ентитет изложен, укључујући:
- (а) опис начина како ентитет управља ризицима који су својствени његовом настављеном учешћу у финансијском средству које је престао да признаје.
  - (б) да ли је ентитет обавезан да сноси губитке пре других страна, као и рангирање и износи губитака које носе стране чија учешћа су нижег ранга од учешћа ентитета у средству (тј. његовог настављеног учешћа у средству).

- (ц) опис на који начин се активирају обавезе пружања финансијске подршке или поновне куповине пренетог финансијског средства.

Добитак или губитак по престанку признавања (параграф 42Г(а))

- Б38 Параграф 42Г(а) захтева да ентитет обелодани добитак или губитак по престанку признавања везано за финансијско средство у коме ентитет наставља да има учешће. Ентитет обелодањује ако је добитак или губитак по престанку признавања настао зато што су фер вредности компоненти претходно признатих средстава (тј. учешћа у средству које је ентитет престао да признаје и учешћа које је ентитет задржао) различите од фер вредности претходно признатог средства у целини. У таквој ситуацији, ентитет такође обелодањује да ли су одмеравања фер вредности укључила и значајне улазне податке који нису засновани на уочљивим тржишним подацима, као што је описано у параграфу 27А.

Допунске информације (параграф 42Х)

- Б39 Обелодањивања захтевана у параграфима 42Д–42Г могу бити недовољна да се испуне циљеви обелодањивања из параграфа 42Б. У том случају, ентитет обелодањује све допунске информације потребне да би се испунили циљеви обелодањивања. Ентитет одлучује, с обзиром на сопствене околности, коју количину допунских информација треба да обезбеди да би задовољио потребе корисника за информацијама, и колики нагласак ставља на различите аспекте допунских информација. Потребно је наћи равнотежу између пренатрпавања финансијских извештаја са превеликом количином детаља који можда нису од помоћи корисницима финансијских извештаја и замагљивања информација због њиховог прекомерног обједињавања.

Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (параграфи 13А–13Ф)

Делокруг (параграф 13А)

- Б40 Обелодањивања у параграфима 13Б–13Е су обавезна за све признате финансијске инструменте који се пребијају у складу са параграфом 42 у IAS 32. Поред тога, финансијски инструменти су у делокругу захтеваних обелодањивања из параграфа 13Б–13Е ако су предмет извршивог мастер споразума о поравнању или сличног споразума који обухвата сличне финансијске инструменте и трансакције, без обзира на то да ли се финансијски инструменти пребијају у складу са параграфом 42 у IAS 32.
- Б41 Слични споразуми поменути у параграфу 13А и Б40 укључују дериватне споразуме о клирингу, глобалне оквирне уговоре о поновној куповини, глобалне мастер уговоре о кредитирању по основу хартија од вредности, и сва повезана права на финансијски колатерал. Слични финансијски инструменти и трансакције поменути у параграфу Б40 укључују деривате, уговоре о продаји и поновној куповини, уговоре о повратној продаји и поновној куповини, споразуме о зајмовима по основу хартија и кредитирању по основу хартија од вредности. Примери финансијских инструмената који нису у делокругу параграфа 13А су кредити и депозити купаца у истој институцији (осим ако се пребијају у извештају о финансијској позицији), и финансијски инструменти који су једино предмет уговора о колатералу.

Обелодањивања квантитативних информација за призната финансијска средства и признате финансијске обавезе у делокругу параграфа 13А (параграф 13Ц)

- Б42 Финансијски инструменти који се обелодањују у складу са параграфом 13Ц могу бити предмет различитих захтева за одмеравањем (на пример, обавеза која се односи на уговор о поновној куповини се може одмеравати по амортизованој вредности, док се дериват одмерава по фер вредности). Ентитет укључује инструменте по њиховим признатим вредностима и описује у одговарајућим обелодањивањима све разлике које произилазе из одмеравања.

Обелодањивања бруто износа признатих финансијских средстава и признатих финансијских обавеза у делокругу параграфа 13А (параграф 13Ц(а))

- Б43 Износи захтевани у параграфу 13Ц(а) се односе на признате финансијске инструменте који се пребијају у складу са параграфом 42 у IAS 32. Износи захтевани у параграфу 13Ц(а) такође се односе на признате финансијске инструменте који су предмет извршивог мастер споразума о поравнању или сличног споразума, без обзира да ли испуњавају критеријуме за пребијање. Међутим, обелодањивања захтевана у параграфу 13Ц(а) се не односе на износе признате као резултат уговора о колатералу који не испуњавају критеријуме за пребијање из параграфа 42 у IAS 32. Уместо тога, обелодањивање таквих износа је у складу са захтевима из параграфа 13Ц(д).

Обелодањивања износа који се пребијају у складу критеријумима из параграфа 42 у IAS 32 (параграф 13Ц(б))

- Б44 Параграф 13Ц(б) захтева да ентитет приликом утврђивања нето износа које је приказао у извештају о финансијској позицији обелодани износе који се пребијају у складу са критеријумом из параграфа 42 у IAS 32. Износи и признатих финансијских средстава и признатих финансијских обавеза који су предмет пребијања у складу са истим аранжманом се приказују како у оквиру обелодањивања о финансијским средствима тако и обелодањивања о финансијским обавезама. Међутим, обелодањени износи (на пример, у табели) су ограничени на износе који су предмет пребијања. На пример, ентитет може имати признато дериватно средство и признату дериватну обавезу који испуњавају критеријуме за пребијање из параграфа 42 у IAS 32. Ако је бруто износ дериватног средства већи од бруто износа дериватне обавезе, табела за обелодањивање финансијског средства ће укључити целокупан износ дериватног средства (у складу са параграфом 13Ц(а)) и целокупан износ дериватне обавезе (у складу са параграфом 13Ц(б)). Међутим, иако ће табела за обелодањивање финансијске обавезе укључити целокупан износ дериватне обавезе (у складу са параграфом 13Ц(а)), она ће укључити само износ дериватног средства (у складу са параграфом 13Ц(б)) који је једнак износу дериватне обавезе.

Обелодањивање нето износа приказаних у извештају о финансијској позицији (у складу са параграфом 13Ц(ц))

- Б45 Ако ентитет има инструменте који су у оквиру делокруга ових обелодањивања (као што је утврђено параграфом 13А), али који не испуњавају критеријуме за пребијање из параграфа 42 у IAS 32, износи чије обелодањивање је захтевано параграфом 13Ц(ц) ће бити једнаки износима чије обелодањивање је захтевано параграфом 13Ц(а).
- Б46 Износи чије обелодањивање је захтевано параграфом 13Ц(ц) морају се ускладити са појединачним билансним ставкама приказаним у извештају о финансијској позицији. На пример, ако ентитет утврди да груписани или разложени износи појединачних ставки у финансијским извештајима дају релевантније информације, он мора да усклади груписане или издвојене износе обелодањене у складу са параграфом 13Ц(ц) са износима појединачних билансних ставки у извештају о финансијској позицији.

Обелодањивање износа који су предмет извршивог мастер споразума о поравнању или сличног споразума који нису на други начин обухваћени параграфом 13Ц(б) (параграф 13Ц(д))

- Б47 Параграф 13Ц(д) захтева да ентитет обелодани износе који су предмет извршивог мастер споразума о поравнању или сличног споразума који нису на други начин обухваћени параграфом 13Ц(б) Параграф 13Ц(д)(i) се односи на износе повезане са признатим финансијским инструментима који не испуњавају неке или све критеријуме за пребијање из параграфа 42 у IAS 32 (на пример, садашња права на пребијање која не испуњавају критеријум из параграфа 42(б) у IAS 32, или условљена права на пребијање која су једино извршива и спроводива у случају догађаја неизвршења, или једино у случају несолвентности или стечаја било које друге уговорне стране).
- Б48 Параграф 13Ц(д)(ii) се односи на износе повезане са финансијским колатералом, укључујући и колатерал у готовини, како примљен тако и заложен. Ентитет обелодањује фер вредност таквих финансијских инструмената који су дати у залог или примљени као колатерал. Износи обелодањени у складу са параграфом 13Ц(д)(ii) треба да се односе на стварно примљен или заложен колатерал, а не на било које резултирајуће обавезе или потраживања признате везано за враћање или примање назад таквог колатерала.

Ограничења за износе обелодањене у параграфу 13Ц(д) (параграф 13Д)

- Б49 Приликом обелодањивања износа у складу са 13Ц(д), ентитет мора да узме у обзир ефекте прекомерне колатерализације путем финансијског инструмента. Да би то урадио, ентитет прво мора да одбије износе обелодањене у складу са параграфом 13Ц(д)(i) од износа обелодањеног у складу са параграфом 13Ц(ц). Онда ентитет ограничава износ обелодањен у складу са параграфом 13Ц(д)(ii) на преостали износ из параграфа 13Ц(ц) за повезани финансијски инструмент. Међутим, ако су права на колатерал извршива свеобухватно за финансијске инструменте, таква права се могу укључити у обелодањивање дато у складу са параграфом 13Д.

Опис права на пребијање која су предмет извршивог мастер споразума о поравнању или сличног споразума (параграф 13Е)

- Б50 Ентитет обелодањује све врсте права на пребијање и сличне аранжмане обелодањене у складу са параграфом 13Ц(д), укључујући и природу тих права. На пример, ентитет обелодањује своја условна права. За инструменте који носе права пребијања која нису условљена будућим догађајима, али која не испуњавају остале критеријуме из параграфа 42 у IAS 32, ентитет описује разлог(е) из ког(јих) критеријуми нису испуњени. За сваки финансијски колатерал примљен или заложен, ентитет описује услове уговора о колатералу (на пример, када постоји ограничење на колатерал).

Обелодањивања по врсти финансијског инструмента или по уговорној страни

- Б51 Квантитативна обелодањивања захтевана параграфом 13Ц(а)–(е) могу се груписати по врсти финансијског инструмента или трансакције (на пример, деривати, уговори о поновној куповини или повратној поновној куповини или споразуми о позајмљивању или кредитирању по основу хартија од вредности).
- Б52 Алтернативно, ентитет може да групише квантитативна обелодањивања захтевана параграфом 13Ц(а)–(ц) по врсти финансијског инструмента, а квантитативна обелодањивања захтевана параграфом 13Ц(ц)–(е) по врсти друге уговорне стране. Ако ентитет даје захтеване информације по другим уговорним странама, ентитет није обавезан да означи друге уговорне стране именом. Међутим, ознака друге уговорне стране (Уговорна страна А, Уговорна страна Б, Уговорна страна Ц, итд.) остаје доследна из године у годину, за презентоване године, да би се обезбедила упоредивост. Квалитативна обелодањивања се разматрају на начин да се додатне информације могу дати о врстама других уговорних страна. Када се обелодањивања износа из параграфа 13Ц(ц)–(е) дају по уговорним странама, износи који су појединачно значајни, у односу на укупни износ за друге уговорне стране, обелодањују се одвојено док се преостали појединачно безначајни износи за друге уговорне стране збирно приказују под једном ставком.

Остало

- Б53 Посебна обелодањивања захтевана параграфима 13Ц–13Е представљају минималне захтеве. Да би се испунили циљеви из параграфа 13Б, ентитет може имати потребу да их допуни са додатним (квалитативним) обелодањивањима, у зависности од услова извршивог мастер споразума о поравнању и повезаних споразума, укључујући и природу права на пребијање и њиховог ефекта или потенцијалног ефекта на финансијску позицију ентитета.